

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienuose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 6 D. KOVO (MARCH) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 10

Turkai nebegali ilgiau kariauti

TVARKA MEKSIKOJE GRĮŽTA ATGAL

Kolombija atmetė Suvienuotų Valstijų pasiūlymą

Bijosi revoliucijos Konstantinopolyje.

Turkų vyriausybė bijosi revoliucijos. Praeitą ketvirtadienį tapo atidengtas samokslas prieš jaunatūrius. Keletas įžymių oficerių ir civilių tapo suimti. Jaunatūrių vadai pradėjo labai nerimauti. Jie atsitraukė į Konstantinopolį su nauju pulku ir šiaip jau apsisaugojo nuo netikėto užpuolimo.

Ko talkininkai reikalauja nuo turkų.

Balkanų talkininkai reikalauja šiuo tarpu nuo turkų šitokių daiktų:

1. Turkai turi atiduoti Adrianopolį, Skutari ir Janiną.
2. Rubežius tarp Bulgarijos ir Turkijos turi eiti nuo Rodosto iki Midiai. Tikrąją liniją nustatys tam tyčia paskirtos komisijos iš abiejų pusių.
3. Turkai privalo atiduoti talkininkams Gallipolio pusiasalį.
4. Aigėjaus marių salos turi būti atiduotos talkininkams.
5. Turkai užmokės talkininkams \$300,000,000 atlyginimo už karės išlaidžius.

Turkai nori užbaigti karę.

Turkai šaukėsi kitų viešpatijų pagalbos. Jie toliau nebegali išlaikyti prieš talkininkus. Jie išaugsto pristoją ant visko, tik prašo, kad būtų išsiderėtos geriausios galimos sąlygos.

IŠ MEKSIKOS.

Emilio Madero negyvas.

Tapo patvirtinta žinia, jog brolis Francisco Madero, Emilio, tapo užmuštas. Jis tapo nušautas, kuomet vedė savo maištininkus prieš valdžios kareivius Meksikos šiaurėje.

Maištininkai pripažįsta Huertą.

Šiaurės maištininkų vadai: Orozco, Salazar ir kiti pripažino Huertos valdžią. Taip skelbia Orozco tėvas.

Maderos šeimyna Kuboje.

[Havaną atplaukė Kubos karės laivų Francisco

I. Maderos žmona, vaikai, tėvas ir kitokie giminės.

Kaizeris pralaimėjo teis-

me. Kaizeris Vilijus pralaimėjo teisėmė su savo nuomninku Sohst'u. Jis norėjo išmesti nuomninką, bet šis nuėjo teisman. Teismas pripažino, kad cėsorius neturi teisės mesti laukan nuomninko, kol jo nuoma (arenda) nepasibaigs. Tai-gi Sohst'as galės gyventi ant kaizerio žemės iki 1918 m.

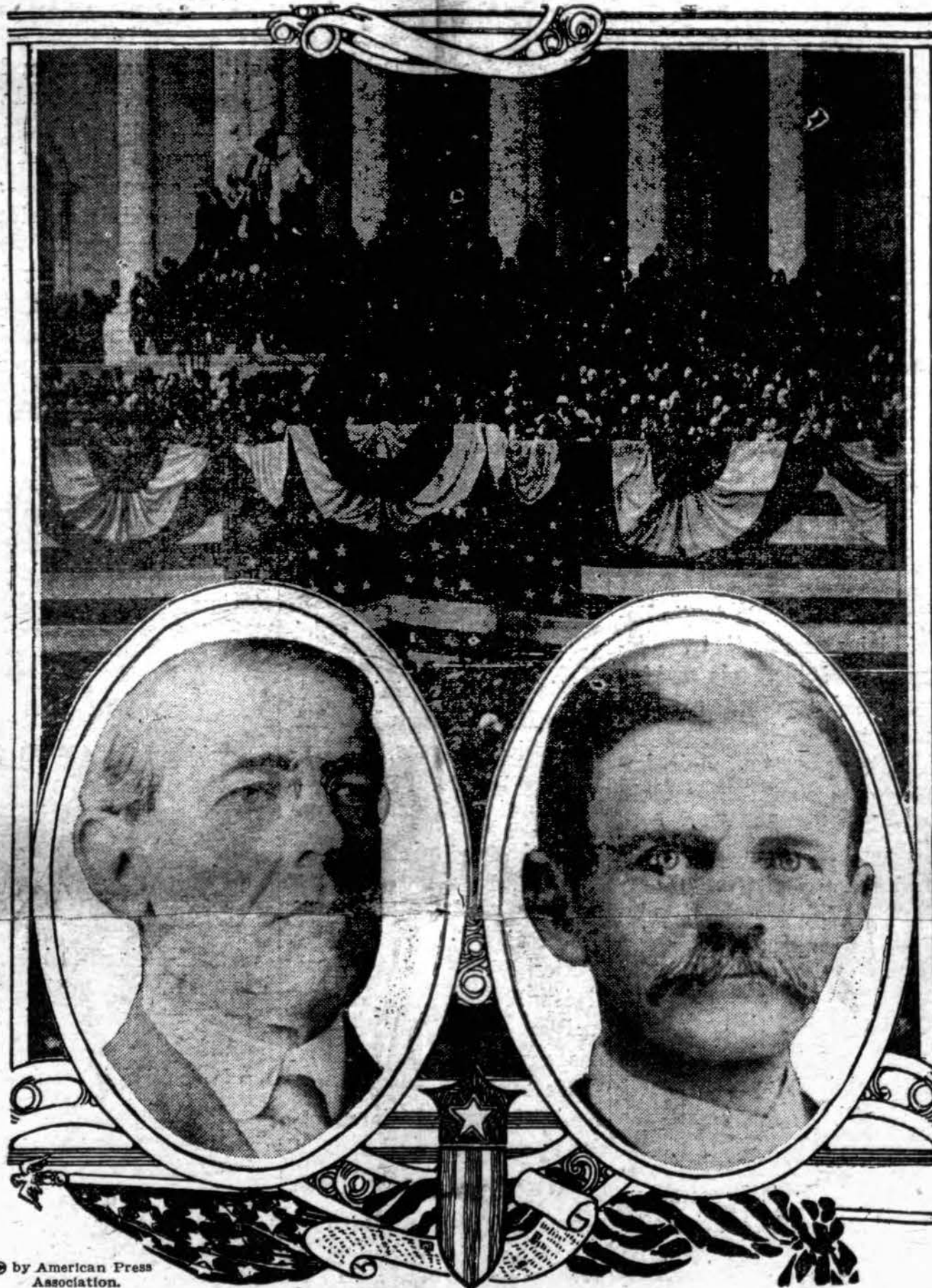
Kolombija atmetė Suvien-

Valstijų pasiūlymą. Kolombija ir Suv. Valstijos yra piktųjų nuo to laiko, kad Roosevelt'as atėmė nuo jos Panamą ir sutvėrė naują respubliką. Ligišiol Washingtono vyriausybė atsisako mokėti ka norints Kolombijai ir nenori visai pavest viso reikalo trečiųjų teismui. Paskutiniu laiku Suv. Valstijos bandė prisimeilinti prie Kolombijos ir pasiūlė jai 10 mil. dol. už anglies stotis Andres ir Providencia salose ir privilegijas kanale per Atrato upę. Suv. Valstijos apsiėmė taip pat patarpininkauti nustatyme rubežių tarp Kolombijos ir Panamos ir pasidavė trečiųjų teismui apie Panamos geležinkelį. Tačiau Kolombija atmetė visus tuos pasiūlymus. Jinau pareikalavo užbaigimo senoj reikalo arba tiesioginėmis derybomis arba pavesdus jį Haagos tribunalui. Menama, kad Kolombija tikisi geresnių sąlygų iš Wilson'o administracijos.

Visuotinis straiškas Vengrijoje. Kovo 3 d. Vengrijos socialistai apskelbė visuotinį straišką. Jie reikalauja visuotinio balsavimo, bet vyriausybė nori pervaryti kitoki įstatymą apie balsavimą, kursai neduos balso visiems piliečiams.

Amerikos šarvuotlaiviai užmuša žmogų Meksikoje.

Tris Amerikos karės laivai: Vermont, Nebraska ir Georgia, išvažiavę į mares, pradėjo mokyti šaudyti. Kai kurios bombos tapo nušėtos ant krašto ir užmušė vieną žmogų ir sužėlė tris žvėjus. Iš tos priežasties Vera Cruz'e kilo didė-

Nauja Suv. Valstijų vyriausybė.

Prez. W. Wilson, vice-prez. T. R. Marshall. Viršui estrada, nuo kurios augsti valdininkai žiuri į parodą.

lis išgastis. Žmonės manė, kad ištiko koks mušis marėse.

Riausės Japonijoje.

Kunigaikštis Katsura buvo priverstas atsisakyti nuo vietos su visu savo kabinetu. Jam atsisakant, kilo riaušės. Jį ir jo šalininkus pradėta mėti akmenimis. Policija ištraukė šobles ir šoko ant minios. Daug tapo sužeistų, šeši užmušti. Riaušės buvo ne tik Tokijoje, bet ir kituose miestuose. Katsura nenorėjo atsisakyti nuo vietos, nors parlamentas ir žmonės to reikalavo. Jis norėjo, kad vėlyk parlamentas būtų paleistas. Tačiau cėcorius jo nepaklausė. Šiuo budu tapo įvestas į Japoniją tikras konstitucionalizmas, vadinasi, ministrai pasidarė atsakomi prieš parlamentą, o ne prieš vieną cėcorių.

Naujas Japonijos premieras yra admiralas Yamamoto. Jis yra konstitu-

cionalistas ir mokinosi Amerikoje.

Sudėgė cerkvė. Sena Peterburgo cerkvė šv. Trejybės (Troickij Sobor) sudėgė visai.

Norėjo paleisti Thaw'ą

Išėjo aikštėn, kad Harry K. Thaw, kurs sėdi Matteawan'o bėpročių namuose, bandė papirkti namų prižiūrėtojus ir pasiūlyti iš bėprotnamio. Dabar eina tyrinėjimai. D-ras John W. Russell, namų viršininkas, kuriam buvo pažadėta \$25,000, atsisakė nuo vietos. Pirm kelerių metų Thaw nušovė architektorių Stamford'ą White'ą, bet kad yra milijoninku, tai nepateko ant kartuvių; tačiau jo nepaleisdo. Teisme tapo jis pripažintas bėpročiu. (turis paranoją) ir pasodintas į Matteawan'ą. Ir ten jis daug kartų bandė išsiliuosuoti, bet vis nepasisekė.

Senatorius Root prieš sufragistes.

Senatorius Elihn Root išsitarė, kad moterims ne-

reikia duoti lygaus balso su vyrais. Balsas politiko reikalauja esąs luodamas tam, kad žmogų galėtų dalyvauti šalies valdyme, o valdymui, esą, reikalingi kaikurie privolumai, kokius vyrai turi. Moteris turinėsis irgi gerų privolumų, bet tik ne valdymui.

New York'o siuvėjų straiškas pasibaigė.

Vasario 28 d. didelis New York'o ir aplinkinių siuvėjų straiškas tapo užbaigtas. Darbininkai gavo mokesčius pakėlimą, geresnes darbo sąlygas ir kitokių dalykėlių. Darbo valandos nuėjo trečiųjų teisman.

Prie sutikymo daugiau-siai prisidėjo Markas M. Matks, narys National Civil Federation.

Straiškas tęsėsi ištisus du mėnesius ir atsižymėjo suėmimais, tapdymais kalėjimais ir tt. Lietuviai straiškavo 3000. Vienu tarpu straiškininkų skaičius siekė 200,000.

Woodrow Wilson prezidentu

NEW YORKO SIUVĖJŲ STRAIŠKAS PABAIGTAS

Prekyba mergomis

Webb' įstatymas perėjo per kongresą. Pinigų trūstas. Krakmolo trūstas patrauktas teisman. Mirė darbininkų užtarytojas. Dr. Friedman Amerikoje.

Jau turime naują prezidentą

Praeitą antradienį, 4 d. kovo, Washington'e atsiliko prez. Wilson'o inauguracija. Buvo daug trukšmo. Parodoje dalyvavo apie 40,000 žmonių: kareivių, marininkų, milicijos ir šiaip jau civilių žmonių. Ėjo taip pat moteris su ženklų, kad reikalauja sau balso, indijonai ir tt.

Prez. Wilson'as atvyko į Washington'ą pirmadienį popiet ir parnakvojo pas savo broį. Senatė akyse visos vyriausybės ir svetimų šalių atstovų. Buvusis prez. Taft'as nelaukė parodos pabaigos, bet 3 val. popiet išvažiavo į Augustą, Ga.

Tokiu budu Amerikos istorijoje prasidėjo naujas laikotarpis. Per 16 metų valdė kraštą republikonai; dabar-gi atėjo demokratų gadytė. Pažiūrėsim, kaip jie rupsis žmonių gerove, kokią ves užsienių politiką, kaip sugyvens su kitomis viešpatijomis, kaip gins Suv. Valstijų reikalus.

Kaip per ateinančius ketverius metus augs pramonija, koks bus žmonių gyvenimas, kokių naujų atmainų susilauksime — kas išpės?

Prekyba mergomis.

Illinois valstijos senato komisija, betyrinėdama taip vadinamą "baltąją vergiją" Chicagoje ir kituose miestuose, susekė, kad moterių nupuolimo priežastimis yra: žemi uždarbiai sankrovose ir dirbtuvėse, patėvių apleidimas, darbininkų noras rėdyties, kaip rėdosi milijonierės, nuobodumas ir pažadėjimas vesti. Komisija nori, kad merginų suvedžiojai būtų plakami ryškėmis viešose vietose prie stulpų. Patariama taip pat pakelt moterims uždarbius. Jau dabar Illinois legislatorijoje laukia aptarimo įstatymas, reikalaujamas moterims nemažiau \$12 savaitėje už darbą.

Tardymuose pasirodė taip pat, jog vienoje tik Chicagoje iš "baltųjų vergių" uždario gyveno 1500 baltųjų vyrų ir 300 nigerių.

Vyriausybė užgrobė svietą — sako, kad sviesto falsavimas brangina valgomus daiktus.

Praeitą savaitę Suv. Valstijų vyriausybė užgrobė 250,000 svarų sviesto Chicagos sandėliuose. Sako, kad tas sviestas buvo netikras, nes jam buvė idėta tyčia daugiau, kaip 16 nušimčių vandens. Tyrinėjimas prasidėjo dar praėjusio gruodžio mėnesyje ir tuo met buvė Chicagos sandėliuose apie 25 milijonus svarų sviesto. Nuo ano laiko iš Chicagos buvė išvežta 20 mil. svarų. Tardymai parodė, jog bent trečioji dalis to sviesto, kurį pardavinėja Chicagoje, yra išmiežtas vandenim, nes už prastesnį svietą reikia mokėti tiek pat, kiek ir už gerąjį.

D-ras Friedmann Amerikoje.

Atvažiavęs praeitą savaitę į New York'ą d-ras Friedmann atidarė netoli savo viešnamio kliniką, kurioje gydo nuo džiuvos visus, kurie tik pas jį ateina. Vargdieniams bus duodami vaistai dykai. Pirmą dieną užsirašė 5000 džiovininkų. D-ras Fr., kaip žinoma, giliai išradęs vaistų nuo džiuvos.

Ima nagan krakmolo trūstą.

Suv. Valstijų vyriausybė užvedė bylą prieš Corn Products Refining Company, kuri kaltina už sudarymą trusto su kapitalu 80,000,000 dol. Trustas turi savo rankose 66% viso Amerikos krakmolo, sirupo ir rudo cukraus.

I. W. W. vadovas išmestas iš socialistų valdybos.

William D. Haywood, I. W. W. vadovas, tapo referendumu keliu išmestas iš Socialistų Partijos, Valdybos šanarių. Tuo budu socialistų partija diduma balsų atmetė sabotazą, prievartą ir kitokius "tiesioginio veiksmo" budus.

Nenori mažesnių "bumaškų". Senatorius Shepard iš Texas'o pasipriešino įvedimui mažesnių pinigų, nekaip dabar yra.

Lekcija ir Evangelija

PENKTOJI GAVENIOS NEDELIA.

Lekcija. — Žyd. IV, 11—15. — Broliai: Kristus pasistatęs augščiausiu kunigu ateinančių gėrybių, per didesnę ir tobulesnę šėtrą ne rankomis padaryta, tai yra, ne šio sutvėrimo; ne per ožių arba veršių kraują, bet per savo paties kraują įėjo vieną kartą į šventyklą, atradęs amžiną atpirkimą. Nes jei ožių ir jaučių kraujas ir telyčios pelenai apslakinti pašvenčia suteptuosius kūno apcystijimui — kaip toli daugiau Kristaus kraują, kuris per šventąją Dvasią pats save aukojo Dievui nesuteptą, apcystys mūsų sąžinę nuo numirusių darbų, tarnavimui gyvajam Dievui? Ir togi dėl yra naujojo testamentu tarpininku, ištandant kad užeis mirtis anų peržengimui atpirkimui, kurie buvo po pirmojo testamentu, gautų amžinosios tėvų vaisybės pažadėjimą tie, kurie yra pavadinti.

EVANGELIJA. — Jon. VIII, 46—59. — Anuomet tarė Jėzus žydų minioms: Kas iš jūsų parodys manyje kaltbę? Jei tiesą kalbu, kodėl man netikite? Kas iš Dievo yra, Dievo žodžių klausia. Dėlto jūs neklausote mano žodžių. Atsakė tad žydai ir tarė jam: Ar mes negarbinome, jog tu esi samaritanas ir velnias turi? Atsakė Jėzus: Aš velnio neturiu, bet garbinu mano tėvą, o jūs manes negarbinote. Aš neieškau maho garbės. Yra kuris ieško ir sūdią. Išties, išties sakau jums: jei kas mano kalbą užlaikys, neregės mirties ant amžių. Sakė tad žydai: Dabar pažinome, jog turi velnią. Abraomas numirė ir pranašai, o tu sakai: Jei kas mano kalbą užlaikys, neragaus mirties ant amžių. Argi tu esi didesnis už mūsų tėvą Abrahomą? kursai numirė. Ir pranašai numirė. Kuo pats save darai? Atsakė Jėzus: Jei aš pats save garbinu — mano garbė nieku yra. Yra mano tėvas, kurs mane garbina, kurį jūs sakote, jog yra jūsų Dievas. O nepažįnote jo, bet aš jį pažįstu ir jį sakysiu, jog anas ne pažįstu, būsiu jums lygus, melagis. Bet aš jį pažįstu ir jo kalbą užlaikau. Jūsų tėvas Abrahomas linksmas laukė, idant regėtų mano dieną. Regėjo ir linksmos. Tarė tad jam žydai: Penkių dešimčių metų dar neturi, o Abrahomą regėjai? Tarė jiems Jėzus: Išties išties sakau jums, jog pirmą neg Abrahomas stojosi, aš esu. Pagavo tad akmenis, idant mestų ant jo. Bet Jėzus nusilenkė ir išėjo iš bažnyčios.

BURNOJIMO PIKTUMAS

Matėme, anąsyk, kas yra burnojimas, kuriuomi kiekvienas krikščionis privalo baurėties.

Tatai nekaltėsiu čia apie kai-kuriuos žodžius, blogai skambančius ir burnojimui artimus, bet tiesiog šnekėsiu apie pačius burnojimus. Tokiais yra: keiksmas priešai Dievą ir Jo šventąjį vardą; tokiais yra nedoros kalbos, pasakytos ar parašytos priešais Jėzų Kristų, Jo Bažnyčią ir Jo tarnus.

Kodėl krikščioniui reik burnojimu baurėties? Todėl, kad nėra baurės nio nusidėjimo, kaip burnojimas priešai Dievą ir Jo keikimas liežuviu, kuris, šventoje Komunijoje, buvo pašvęstas kunui ir krauju Viešpaties Jėzaus.

Todėl, kad burnojimas yra tai šneka šėtonų ir prakeiktųjų pragare.

Todėl, kad burnojimas yra papiktinimas, greit prasiplatinantis, ypač jaunomėnės tarpe. (Dėja tiems tėvams, kurie burnoja ir burnoti mokina savo vaikus!)

Todėl, kad burnojimas yra gryno piktumo nuodėmė.

Todėl, kad burnojimas užtraukia Dievo prakeikimą ant tų, kurie jo prisileidžia, ant namų, dirbtuvių kur jis yra papildomas.

Kokie yra nuo burnojimo vaistai?

1. Malda. Melskies dievotai, melskies tankiai, o neburnosi.
 2. Geros išpažinties atlikimas, už praistuosius nusidėjimus atsilyginimas.
 3. Tvirtas pasirizimas neprišileisti ateityje.
 4. Už kiekvieną tokią nuodėmę bausmės užsidėjimas.
 5. Piktumo sulaikymas ir atleidimo užlaikymas pagundai užėjus.
 6. Pasisaugojimas netinkamų vietų ir blogų draugijų.
- Ką reik daryti, burnojimą girdint?
- Reikia jį tuojau sulaukti, jei tas yra mūsų galybėje; jei ne, prašyti Dievo atleidimo ir už įžeidimą Dievui padarytą, atlyginti, sakant: Palaimintas Dievo Vardas! Pagarbintas Jėzus Kristus! Tėve, atleisk jiems, nes nežino ką daro! S.

Katalikiškos Žinios

Narsi vienuolė apdovano-ta. „Sesuo Marija Teresa! Vos dvidešimt metų teturėdama, buvai jau sužeista kovoje ties Balaklava, kur buvai pasisventus sužeistųjų prižiūrėjimui. Ties Magenta vėl buvai sužeista kovos pirmose eilėse. Po to prižiūrėjai mūsų sergančius kareivius Syrijoje, Kynuose ir Meksikoje. Kovoje ties Reichshofen'u tave išnešė sužeistą iš tarpo krovų užmuštųjų kareivių. Paskiau bomba nukrito į ambulaną, kursai buvo pavestas tavo globai. Tu tuojau pagriebei ją ir nunešėjai už aštuoniasdešimt masų nuo ambulanso, kur jinais krito žemėn ir sprogdama sunkiai tave sužeidė. Pasveikusi atėjai paskui savo pašaukimą čion į Tonkiną“.

Tokiais žodžiais seneniai prabyle Tonkino gubernatoriaus, apsiaustas savo palydovais, kareivių priešakyje, į Gailestingųjų Sese-

Kapitonas Roston, kurs praeitą šeštadienį, 1 kovo, gavo iš prez. Taft'o rankų aukso medalį už išgelbėjimą „Titanic'o“ anų. Kap. Roston yra „Carpathia“ komendantas. Medalį jam ntuarė duoti Suv. Valst. kongresas. Medalis tapo jam suteiktas akyse daugybės žmonių.

ry vyresniąją. Po to jis liepė jai atsiklaupiti ir, ištraukęs šoblę, tris sykius palietė jos pečių, sakdamas:

„Prancūzų tautos ir kariumenės vardu suteikiu tau kryžių už išbandytą narsumą. Niekas negali parodyti karžygingesnių darbų, kaip užlaikymas, niekas negali didžiulės tokiu pilnai išsižadėjimu savęs gyvenimu, pašvęstam, tarnavimui kitiems žmonėms ir savajai tėvynei. Kareiviai, prezentuokit ginklą!“

Kunigas entomologistas.

Kun. Victor A. Huard, buvęs kitados Chicoutimi Seminarijos rektorius, tapo paskirtas Quebec'o provincijos žemės dirbimo skyriuje entomologistu. Jis yra didelis vabzdžių žinovas.

Sociologija Francijoje.

Šioje valandoje daugiausiai katalikiškų raštų apie visuomenės klausimą yra leidžiama Francijoje. Per devynerius pastaruosius metus Francijoje paleista 1,000,000 knygelių, 60,000 knygų, daugiau kaip 200,000 kalendorių ir 150,000 brošiūrėlių. Centras Francijos katalikų veikimo yra Rheims.

Negali būti kunigu, skundžia geležinkelį.

Patrick A. Monahan, 19 metų amžiaus, iš Jersey City, N. J., apskundė Lackawanna geležinkelį \$15,000. Jis sako, kad 16 spal. 1911 m. jis lipęs į traukinį South Orange stotyje, bet traukinys pasijudinęs per greitai ir perbloškęs jį po ratais. Jo viena ranka tapo nuvažiuota, ir dabar jis nebegali būti įšventintas į kunigus. Todėl jis ir reikalauja 15 tūkstančių dolerių atlyginimo. Jis buvo klieriku Sėton Hall seminarijoje.

973 atsivertėliai vienais metais. Pirmia vienoje tik Columbus (Ohio) vyskupijoje atsivertė į katalikų tikėjimą 973 žmonės.

Apleido Shamokin'ą. Nesenai atvažiavęs iš Lietuvos kun. A. Vanagas apleido lietuvių šv. Mykolo parapiją Shamokin'e, Pa. Kun. Dr. V. Bartuška, Mt. Carmelio klebonas, yra įgaliotas vyskupo pajieškoti kito kunigo Shamokino parapijai.

Athol, Mass. Vasario 19, 20 ir 21 d. įvykė čia kun. J. Jakaitis ir klausė išpažinties. Liepė visiems priešais išpažinties, sakdamas, kad atholietis jo daugiau pas save nematysia. Visiems mums pagailo jauno kunigėlio, nes jis mums daug gero yra padaręs.

Šarka.

Graži draugija. Chicagoje prie Dievo Apveizdos parapijos yra seneniai iškurtas Saldžiausios Širdies Jėzaus draugija. Už ją kiekvieną pirmąjį mėnesio penktadienį esti išryto mišios, o vakare mišparai. Draugai eina į tas pamaldas — ir malonu į juos žiūrėti. Šita draugija yra labai naudinga, nes kiekvieną ragina prie gerų darbų.

A. S.

Išvažiavo į Lietuvą. Kun. V. Bukaveckas, iki šiol klebonas lietuvių parapijos Worcester, Mass., išvažiavo į Lietuvą. Sės į laivą 8 dieną kovo.

Holyoke, Mass. Lietuviai čia geri katalikai ir visi vaikščioja į lenkų bažnyčią, bet ten negirdi savos kalbos. Gera dar, kad kun. V. Bukaveckas atvažiuoja po 8 kartų metuose iš Worcester'io ir išklausio lietuvių išpažinties lietuviškai. O lietuvių čia bus apie 300 dušių. Pravertėtų paprašyt Springfield'o vyskupo, kad pavelytų lietuviams atskirti nuo lenkų ir turėti savąjį kunigą. Lenkų kunigai sako, kad jie laikytų pas save lietuvių kunigą, jei visi lietuviai priderėtų prie jų, bet jie norėtų, kad tas kunigas būtų pranciškonas, kaip ir jie kad yra.

Valkininkietis.

„Rytas“. Vidaus dalykų ministeris patvirtino lietuvių švietimo draugiją „Rytas“. Draugijai leista veikti visoje Vilniaus gub. Ji galės steigti savo skyrius, mokyklas, kursus ir t. t.

M. Brenšteinas apie Lietuvos kryžius. Mykolas Brenšteinas lenkų laikraštyje „Kurjer Litewski“ No. 293, 1912 m., duoda plačią recenziją A. Jaroševičiaus „Lietuvos Kryžių“. Jis yra pats tų kryžių žinovas ir paduoda ištiesią literatūrą apie juos. Prie progos ginčijasi su d-ru Basanavičium apie lietuvių dailinio istoriją.

Unijos su lenkais sukaktuvės. Šimet ištinka 500 metų sukaktuvės Gardelio unijos, kurią buvo padarę kitados Lenkų ir Lietuvių atstovai.

Gipsas. Netoli Rastauskynės ir Biržų, Kauno gub., rasta po žeme didelius sluogsnis giso. Vietomis storis siekia vieno sieksnio. Darosi bendrovė išnaudoti gipsą.

Rygos lietuviai. Rygoje lietuvių esama 40—50 tūkstančių. Miestas ketina padaryti sarašą tatomis. Tuomet bus galima žinoti tikrai, kiek mūsų brolių esama tame mieste.

Amerikietis Vilniuje. Į Vilnių buvo atvažiavęs iš New York'o koks tai William Mathews. Jis norėjo pardavinėti Lietuvoje Arikos žemę dirbamas mašinas ir nuo kokio tai p. Jono Girniko buvo pramokęs šiek tiek lietuviškai. Bet koks buvo šito amerikiečio nusistebėjimas, kuomet, atvykęs į Vilnių, nerado nei vieno žmogaus, su kuriuo būtų galėjęs susikalbėti lietuviškai! Susitiko jis ten su koku tai lenkininku Šinkšta, kurs jam išpeikęs lietuvių, o išgyręs lenkus.

KORESPONDENCIJOS.

BROCKTON, MASS.

Pasimirė čia a. a. Barbo-ra Vermauskienė, 66 metų senutė, paeinanti iš Laukės parapijos, Kauno gub. Amerikoje išgyveno apie 12 metų. Velionė pažymėtina tuom, kad gražiai išauklėjo savo vaikus, kurių vienas, Pranciškus, mokinasi į kunigus Brighton'o, Mass., seminarijoje. Kitu du suni ir dukterį Paplauskienę gyvena Brockton'e. Visi jie dori žmonės ir uolūs katalikai.

Velionė tapo iškilmingai palaidota su gėdulingomis šv. mišiomis, kurias 3 vasario atlaikė vietos klebonas kun. K. Urbonavičius. Prie mišių tarnavo diakonu kun. J. J. Jakaitis, subdiakonu jis buvo nabašnikės suns klierikas Pranciškus Vermauskas. Apeigų vedėju buvo kun. F. Keeney. Mišių atlaikyta šv. Edvardo airių bažnyčioje, nes lie-

tuviškoji šv. Roko bažnytelė dar uždaryta.

Vasario 16 d. buvo antros šermenys Jono Šatuno, kurs tapo užmuštas dirbtuvėje 14 vasario. Velionis priderėjo prie vietos šv. Kazimiero draugijos, kurios nariai iškilmingai jį palaidėjo į kapus.

Nesutikimai už parapijos turtą Brocktone dar neužsibaigė. Katalikai pradeda atbusti, bet dėl laisvamanių agitacijos, kuriuos paremia „šiaudiniai“ katalikai, darbas eina sunkiai. Tečiau tikimasi, kad žmonės, šalčiau apsvarstę dalyką, susipras, jog tušti ginčai bereikalo tik suėda tautos energiją ir pelno lietuviams nesubrendusių vardą svetimačių akyse.

Diogenes.

Racine, Wis. Lietuviams katalikams žinotina, kad su-batoje 8 kovo po pietų atvyksiu į SS. Marijos Panos (Vokišką) bažnyčią klausyti velykinės išpažinties. Ant rytojaus iš ryto busiu savo parapijoje, tikslai po pamokslų. Ant sumos savo vietoje paliksiu kitą kunigą ir patsai 11:30 a. m. Racine laikysiu S. Mišias. Racine, Wis., kol kas bus kaip to-sija Kenošos parapijos. Tokia sutartis tapo padaryta arcivyskupo kancelarijoje 18 vasario 1913 m. Verboje ir velykose Racine nebusiu, o pradėjus nuo atvelyko 30 Kovo kasniedienį Racine laikysiu S. Mišias ant 11:30 a. m. 24 vasario 1913.

Kun. J. A. Gadeikis.

MILWAUKEE, MIS.

1, 2 ir 3 balandžio SS. Kirilijaus ir Metodo (lenkų) bažnyčioje bus 40 val. at-laidai tuo laiku ir lietuviai per visas tris dienas galės atlikti išpažintį. Šitos parapijos klebonas yra labai prielankus lietuviams. Jis duoda net ruimą ir užlaikymą lietuvių kunigui ir žada visame prigelbėti, kiek galėdamas Jeigu kame būtų lietuvis kunigas be vietos, tegu į jį kreipiasi arba į tuos atlaidus atvažiuoja.

Tas Pats.

BLAIYBĖS SKYRIUS.

ATHOL, MASS.

Blaiybės reikalai mūsų miestelyje su kiekvieną dieną eina geryn. Blaiybės draugija pradeda plėtoties.

Kiekvieną susirinkimą prisirašo naujų narių. Su-pranta atholietis kenksmingumą svaiginamų gėrimų ir vienijasi po blaiybės vėluva. Daug žmonių paragino kun. Saurusaitis su savo prakalba 22 dieną sausio. Aiškiai, guviai nurodytas kenksmingumas gėralų nemažą išpuolį padarė ir į pačius didžiulius girtuoklius. Tikslai vienas koks tai įkaušęs žmogelis vis ketino kritikuoti kunigą, bet, sulaikytas draugų, aplyto. Perdaug nabagas buvo tą vakarą prisisiurbęs visokių skystymėlių, tai ir nebegalėjo suprasti nei kalbos gerb. prelegento.

Turime viltį, kad kun. Saurusaitis neužmirš a-tholietis ir tolesniu laiku. Buvo Athol'yje dar ir ki-

tos prakalbos 24 d. sausio, kuriose taipogi buvo paliestas blaiybės klausimas, butent p. L. Pruseikos. Rimtai kalbėjo p. L. Pruseika, aiškino apie socializmą, ragino žmones prie jo ir nieko negalima buvo užmesti jam. Bet pradėjus kalbėti apie girtuokliavimą, neiškentė nepasiepus blaivininkų ir net palinkėjo Dangaus karalystės, statydamas kryžių blaivininkams, pasiremdamas tuomi, kad blaivininkai geria su užmerktais akimis. Patėmysiu p. L. Pruseikai, kad tose prakalbose jis prieštara-vo pats sau: aiškindamas žmonėms apie socializmą, sakė, kad atsiranda daug netikrųjų to mokslo pasekėjų, kurie tik užlenkia socializmui, bet, sakė, kad tuomi negalima pasmerkti viso mokslo apie socializmą. Tiesa! Iš to matome, kad negalima yra pasmerkti ir blaiybės idėjos. Negalima rankų nuleisti, kad vienas kitas blaivininkas pasigėrė. Yra ir tokių, kurie negeria ir duoda pavyzdį kitiems. Jeigu, sulig p. L. Pruseikos žodžiais, jie nemustosi kovoti, kad ten „vehniai žino kas būtų“, tai ir mes blaivininkai taipogi kovosim su pagelba gerų dvasių ir tikimes, kad mūsų kova atneš vaisių; o p. L. Pruseikai patartina būtų neužmiršti tos tiesos: Nevelky to kitiems, kas pažiam būtų neigistina.

12 dieną vasario buvo blaivininkų susirinkimas. Svarbiausi nutarimai tai te: 1) nei vienam blaivininkui nevartoti svaiginamų gėrimų; vartojantieji nebus toleruojami blaivininkų draugijoje; 2) atlaikyti šv. mišias blaivininkams per atsilankymą kun. Jakaitio Atolyje, kad iš-klausys velykinės išpažinties; 3) parengti teatrališką vakarėlį po velykų.

Taip jau susirinkimas buvo vedamas mūsų naujai užėmusio prezidento vietą p. Sklėnio labai gerai.

18, 19 ir 20 vasario buvo atkeliavęs kun. Jakaitis pas mus, klausė velykinės išpažinties ir pasakė kelius pamokslus. Pamaldose prisirinkdavo daugybė žmonių. Prie išpažinties priėjo 540 žmonių, iš ko matome, kad atholietis dar nelabai palinkę prie bedierybės. Blaivininkų draugijos nariai vienu sykiu su šarpo-mis priėjo prie Dievo stalo. Puikus buvo reginys.

Pirmiečiai mūsų miestelyje pradeda kvakšti. Neberanda niekur užuojautos. Net jau „Keleivis“ duoda jiems lekeiją už jų gerus pasielgimus: kaip va tu-lam F. L., kuris pasiuntė žinią apie nekrikštijimą jo vaiko per airių kunigą dėl kokių ten priežasčių; „Keleivis“ atsako, kad „F. L. vargas neris jame užuojautos“. Stebėtina! Kaip ten ištikrųjų buvo su to vaiko krikštu, tikrai nežinia, bet manau, kad viskas paįskės ir tada paduosiu plačiau apie tai. Dabar, užbaigdamas, raginu atholietis prie darbo, ypač jaunimą, nes tiesą sako mūsų rašytojas V. Kudirka: „Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus ir dirvos neapleivsi“.

Lietuvos Sunus.

DAILĖ POEZIJA LITERATURA MUZIKA DRAMA

• ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKE PAMINĖJIMO ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRISIŪSTI "DRAUGUI" DU SAVO RAŠTU EGZEMPL.

Poezija.

Į ŠV. KAZIMIERĄ.

Sventas Kazimierai mūsų globėjau.
Skaistai kaip angelas, šventas jaunikaiti,
Didis šventiausias Panos pasekėjas.
Veski prie Marijos,
Dangaus Lelijos,
O Karalaiti. —
Josios galinga įgyk užstojimą,
Pas Jėzų Kristų žmonių Atpirkėją.
Kad mums suteiktų griekų išvengimą.
Meldžiam mes žmonės
Tokios malonės,
Savo globėjų. —
Idant mes grieko pažinę baisybę,
Vengtumėm įtekmes jojo nelemtos.
Pagundoj' pergalės išmelsk darybę.
Gink nuo žabangų,
Veski mus į Dangu,
Globėjan šventas. —

Pranas.

PAKLYDĖLIO RAUDA.

Užia, verkia girios žalios
Ten už jurių — okeano, —
Aš čia ne iš savo valios:
Vargas mane atgabeno...
Jie ten spaudė bernužėli,
Dvasią varžė ir slopino,
Jie ten kalė retežėli
Ant nerimstančio vaikino.
Atgaivint norėjau mintį
Čia už jurių — okeano,
Ir veržiausi pagaminti
Kunui maisto, dvasiai peno.
Bėdos tenai ir betvarkė,
Nuobodu gyventi kaime...
Gentis draudė, motė verkė,
Bet viliojo mane laimė.
Beržas man liudnai lingavo,
Bet šypsojosi saulutė:
Tai jina mane prigavo, —
Ir su ja sunku čia būti.
Kietą naštą čia užkrovė,
Pančiais dvasią surakino,
Viską, ką gerbiau senovėj,
Man išplėšė, išnaikino...
Sventąją tėvų tikybą
Palydėjau — nedorėlis,
Maldą pamiršau ankstybą
Sukalbėti atsikėles.
Smarkiai keikiu ir burnojų,
Dirbti tingiu, nes mums žada,
Kad be darbo gausim rojų,
Jei raudoną seksim vadą.
Rojaus nesimato. Vargas
Kasdien spaudžia vis sunkesnis,
Aš ir dvasioj dabar vergas,
Ir pabrango duonos karnis.
Kartais sąžinė silpnutė
Tartum iš miegu atbunda,
Bet tvirtesnė radus kiutį,
Vos paleidžia gaudų skundą...
Ir taip sunkią velku naštą
Tarp nelaimės ir pavojų.
Atsiminę savo kraštą
Kartais apsišaroju...

Užia, verkia girios žalios
Ten už jurių — okeano, —
Bet doros ir laimės kelias
Jau ne mano, jau ne mano...
J. K.

OIA, O TENAI.

Lietuvi, broleli, ką tu čia rašai
Svetimame krašte už vandenynų?
Kam tėvus apleidai, tėvynę arda,
Vien kad pasikuopus čia brangumynų? —
Ar tau įkyrėjo gimtynė šalis?
Bažnyčia, gojalis, namelis, laukai?
Kapai, kur guodų yra didžia dalis?
Kuo jie prasikalto? Kam juos palikai?
Ar tau nusibudo volungės balsai?
Lakštingalos ir veversėlio giesmės?
Ar linksmai žaliavę, buk tai, nullai?
Kad tave žavėja bėgimė versmė. —
Ten oras toks sveikas it kokie vaistai.
Ten žmonės kaip ažuolas, sveiki, tvirti.
Ten masina grybai, rausvi riešutai.
Čia smuklėse vargsta musiškiai girti.
Ten sveikini žmogų sutikęs kaip reik.
Atsakymą gavęs, suprasi lietuvi. —
O čia gatvė eidams klausai kas ten keik?
Tai šaukus musiškis sau aušo liežuvi. —
Ten šventas giesmės, karunka, maldas
Per metus šeimyna nameliuose giesta.
O čionai, lietuviai jau rodos ne tas?
Girdi ji burnojanti, buk tai apėsė. —
Prie darbo dienele praleidęs šventai,
Einį link namų sau ramus su daina.

Ant kelio nelaukia pavojus, grietaiti.
O čia kiek nelaimių prie darbo? — gana.
Jei tau Lietuvoje nelaimė ištiko,
Apsipito saviškiai. Jų gali širdis.
O čia budams varge — globoje angliko,
Kurs tavę sukeikęs, eisi sau pro duris. —
Tenai mūsų bočiai per amžius gyveno;
Nenumirė badu, be apdaro nėjo. —
O mes čionai vargstame tikrai dėl peno.
Nes turtų mažai kas iš mūsų sudėjo. —
Mums čia begyvenant tarpe kitatanečių,
Tėvų padavimas ir budas pražus.
Ir nepasijusim, kaip už gentkarčių
Iš lietuvių vairsime į anglikus. —
Bet grauz jį sūžinė bėpaliovos,
Kurs prabočių išsižadėjo šalies.
Toks išgamos vardas, it šmėklą kavos,
O kur tik nebūtų jo nenusikrės. —

Brangus balandėli, tu esi lietuvis
Kur tik nesirasi prieš save nestok.
Tėvynei po Dievui lai priklauso buvis,
Jos garbe didžiukis. Reiks ginti; kovok.
Tu kitur kur budamas, esi svečiu.
Už tat kur randiesi ir ką tik darai,
Auklėk giliai savo širdyje minčių:
"Namai pragarai, be namų negerai". —
Brolau! tik gyvok dėl močiutės senos,
Jinai žilgalvelė, dar serga nunai.
Neniekinkim balso brangios Lietuvos,
Bet uoliai ją gerbkim, kaip dori sunai.

Norėkim gyventi krašte Lietuvos, z
Kad nepakliūtų dėl kitų tautų.
Lai kraujas pralietas apgynime Jos,
Nepuola ant mūsų, kaip ant kaltų.
Lietuva lietuviams kaip žvaigždė žibės,
Jei lietuvis Lietuvai spėkas padės.
Tuomet čia ant žemės atsiekti galės,
Teisėtą vainiką tikrosios garbės. —
Ankoja Kun. S. J. Čepanoniui Pranas.

Drama.

"LIETUVOS" NAUJI ISLEIDIMAI.

Šimė "Lietuva" išleido net septynis dramų
veikalėlius — tiesa, nelygios vertybės, bet jie vis
dėlto galės dikčiai pajavrinti neturtingą mūsų sceną.
Štai jie:

1. Katriutės Gintarai. Triveiksmis vaidėlis su dainomis ir šokiais. Parašė Helma. Autori leidus išvertė M. Grigonis.

Akoja nenuosekli, šleiva — bet mintis graži. Ne-
tikėk burtams, nepavydėk, neverk sunaus vestį nemu-
limos mergaitės, gyvenk meilėje ir sutikime su visais
žmonėmis — tokių jausmų norėta autorės sužadinti
žiūrėtojuose. Norai prakilius, todėl "Katriutės Ginta-
rai" gali būti su pasisekimu vaidinami lietuvių va-
karuose, ypač jei aktorai bus giesmininkai, nes tre-
čiaje veiksmo reikia pagiedoti ir paškoti "Mikytą"
ir kitus šokius. Vertimas geras.

2. Migla. Vieno veiksmo komedija. Parašė Z. Przy-
bylski. Vertė A. Matutis.

Geriems aktoriams vaidinant, šita komedijėlė gali
daug juokų pridaryti. Karštai ją rekomenduojame
scenos mėgėjams. Yra kalbos paklaidių, kaip antai:
dasiškauti vieton prisiskauti, kaslink vieton kas dėl,
tiesa vieton teisė, septintadienis vieton sekmadienis,
tarnė vieton tarnaitė ir k. Komikoje Gaveckio su Rol-
kanskiu pašnekoje reiktų pakeisti kaikiurios žodžius
tinkamesniais suprantamesniais.

3. Linksos dienos. 2 veiksmų iš liaudies gyvenimo
vaidėlis su dainomis ir šokiais. Pagal K. Lukaševičių
parašė M. Grigonis.

Šitas vaidėlis, kaip ir "Katriutės Gintarai", tinka
vaidinti vien giesmininkams. Gerai atvaidintas, gali
patikti publikai. Pabaigoje įdėtos gaidos penkių dainų.

4. Pinigų nér. Vaidėlis iš jauno dvarininko gy-
venimo. Parašė J. S. Turgienieva. Vertė M. Grigonis.

Jaunas dvarininkas vietoje gyventi dvare pas mo-
tiną mėtė pinigų mieste. Prasikolina visiems ir nebe-
tenka kredito. Galop prieina prie to, kad nebėra už ką
nusipirkt malkų nei net cukraus arbatos, o čia skoli-
ninkai ir visokie interesantai eina ir eina. Tarnui
Motiejui reikia meluoti ir visai manyties, kad gel-
bėjus savo neįsimintą tinginį poną. Nemaža juokingų
kšnelių. Tinka trumpam vakarėliui.

5. Guminiai batai. Farsa viename akte. Parašyta
Monley'o Pike. II. Nuo ausies lig ausies. Vieno veiksmo
komedija. Parašė Chociszewski. Vertė Valdebutis.

Pirmoji farsa neturi jokios vertės ir gali patikti
vien Amerikoje augusiems vaikams. Išvestas joje val-
kata yra rodomas vien žemos rūšies teatrui. Bet
užtai Chociszewski'o komedija gali prajuokinti žmo-
nes. Reikalauja jina gerų vaidintojų.

6. Draugas. Vieno veiksmo drama. Parašė Marco
Praga. Vertė A. Matutis.

Dramos tema — neįtikinamas moteries savo vy-
rui. Mūsų scenai jina netinka. Viena, vaidėlis vai-
imtas iš Italijos augstų ponų gyvenimo; antra, vai-
dinimas reikalauja labai jausmingų aktorių; trečia,
akcija sukasi apie pūdelį moteriškės laukų pas ave-

timą vyrą, kuris numirė ir kurio palikimas teko ne-
istikimos moteriškės vyrui. Moteriškė nenori, kad lai-
kus pamatytų vyras. Tačiau viskas išeina aikštėn.
Pabaiga dramatiška.

7. Lizdas Naminio Liuto. Drama trijos veiksmėse.
Parašė Br. Vargšas.

Trumputėlėje recenzijoje negalima išdėstyti visų
išgalių, dėlko kokį veikėlį reikia pavadinti nevyku-
siu. Taigi apie šitą "dramą" trumpai pasakome, kad
vėlyk jina nebūtų išvydusi šviesos. Viskas joje nenu-
sisėkė, pradėdant nuo netinkamo vardo ir baigiant
laikrodžiu, mušančiu dvyliką. Žiūrėtojas būtų be
galo nuobodu, jei kas išdrįstų statyti ją scenoje. Auto-
rius, matyt, nežinota net prasčiausiųjų dramos ra-
šymo dėsnių.

"KATALIKO" ISLEIDIMAI.

1. Žydas statinėje. Juokingas perstatymas vienoje
veiksmė. Iš lenkiško vertė Jurgis T. Kaina 10 centų.

Veikalėlio tikslas — prajuokinti publiką, nežiurint
į sensą ir dorišką žvilgsnį. Turinčiam išlavintą skonį
visi "perstatymo" juokai bus labai negardūs. Tačiau
vaikams — "Baltruviens" mėgėjams vaidinimas ga-
lės patikti. Pamokiniio jokio jame nėra.

2. Užkerėtas Jačkus. Vieno veiksmo juokinga ko-
medija, paimta iš Lietuvos kaimiečių gyvenimo. Parašė
S. Kaimietis. Kaina 15 centų.

Prasigėręs Rusijos gilumoje Jačkus pareina namo
"etapu" į žmogų nepanašus. Tėvai mano, kad jis yra
užkerėtas ir gydo jį degtine. Jačkui to tik ir reikia.
Galop šaltysius liepia pristatyt girtukėlių prie darbo
— ir išgydo Jačkų nuo kerų - girtybės. Tokia tai yra
negudri komedijos intriga. Be to, padaryta dar ir
technikos klaida: komedijos turinys reikalauja, kad
butų bent du aktai, o čia viskas nenatūraliai sukimšta
vienan aktan.

3. Sniegas. Drama 4-se veiksmėse. Parašė Stanis-
law Przybyziewski. Vertė Vincas Akelaitis.

Pats jau Przybyziewski'o vardas rodo, jog turime
reikalą su rimtu veikalu. Tiesa, drama yra perdaug
rimta ir peraugsta. Žmonės joje nesupras. Išmotti ir
vaidinti jina sunki. Išvesti joje inteligentų — skep-
tikų - viršžmogių tipai nelietuviški. Vargiai kas pa-
norės statyti ją scenoje. Vertimas geras, bet galėjo
būti geresnis. Išleidimas gražus. Bronės ir Kazio nu-
žudymų pabaigoje rodo, jog veiklas stovi toli nuo
krikščionybės idealų.

Muzika.

LIETUVIŲ MUSIKOS KONSERVATORIJA.

101 So. 2ND STR. BROOKLYN, N. Y.

Kas but tikrai ir visapusiškai dvasios sritje pilnai išau-
klėtą žmogum — turi žinot, kad daila, ypač muzika, yra gra-
žiausiu pažvelnimu ir padidėjimu žmogaus išsilavinimui.

Tėvams ypač žinotina turi but, kad savo vaikus dailiai
išauginus ir išmokinus. Tam visam pasitaiko gera proga su
atvaizaviu Miko Petrausko Amerikon. M. Petrauskas įkuria
konservatorią su tuo tikslu, kad atnešt savo viengentiams,
o ypač jaunimui, naudą dailės sritje.

Lekcijos labai pigios: dainavimo ar kompozicijos lekcijos
\$8 dešimtes savaitinis kursas. Piano, smuikos, korneto, klarneto,
trombonų ir kitų instrumentų kursas dar pigesnis — \$6 už 10
savaitių mokslo. Visos lekcijos pusvalandinės.

Pralaininti mokiniai bus leidžiami koncertan, kuris bus
rengiamas pačios konservatorijos direktijos užbaigę kiekvieno
mokslo semestro, t. y. po 20 savaitių laiko. Koncertai bus
rengiami del šių dalykų: kad visuomeni parodžius kiek toj
sritij nuveikta ir kad mokinius pripratus prie vieto prieš
publiką pasirodymo.

Muzikos mokalas išdėstomas sulig programų Europos kon-
servatorijų, pristatant prie Amerikos analgy.

Mokinis, užbaigęs tam tikrą paskirtą muzikos kursą, gaus
konservatorijos palidijimą kaip "Muzikos Mokitojas".

Dainininkai, kurie panorės but ant scenos, bus rengiami del
operos, galės pastot operon ar opereton po perėjimu pilno kon-
servatorijos kurso. Visi kiti muzikai bus pilnai prirengti užimt
vietas geriausiose orkestruose arba benuose.

Teorijos skirius. Šian skirius gali patekti kiekvienas, kuris
nori ar gaidas išmėkt bile ant instrumento teoretisku būdu, ar
apsipažint bile su vienu instrumentu, ar suprast santikius pu-
čiamųjų instrumentų su instrumentais styginiiais ir daug kitokų
muzikos dalykų, kas serodos vakaras bus išdėstomas šis kursas
nuo 8 iki 9½ vakaras ir už visą 10 savaitių kursą tik \$8. Šian
skirius gali užsirašyt visai pradėdantis ir kartin jau išsidirbę
muzikas delto, kad čia mokiniai galės mokitojui davinēt įvai-
riausius užklaismus kas tik lytiesi muzikos.

Piano skirijų veda žinomas pianistas Povylas Čiurlionis.
Kokią kas sau lekciją ima turi žinot, kad mokėtis prie
jetojimo užsimoka už 10 lekcijų iš karto.

Mokinio praleista lekcija jam bus rokuojama kaip kad ir bu-
vusi.

Prie konservatorijos bus įkurta orkestra. Orkestron gali
prigulēt ir tie, kurie nėra konservatorijos mokiniai bile tik turi
norą ir atskantį prisirengimą.

Lietuviškos Konservatorijos filijos:

Waterbury, Conn.

Elizabeth, N. Y.

Filijoms bus paskirta po vieną i savaitę.

Filijose kiekvienu lekcija 20c. brangėna.

Direktorius Muzikos Konservatorijos

MIKAS PETRAUSKAS.

Laikraščių Apžvalga.

DRAUGIJA, No. 71 - 72.

Lenkų poeto paminėjimas. P. Kragas duoda šia-
me "Draugijos" numeryje gerą piešinėlį vieno žy-
mesniųjų lenkų poeto - pranašų — Zigmanto Prasina-

čio. Skaitytojas išsineša iš šio raštelio tikrąjį "Przed-
świt'o" tvėrėjo paveikslą.

Teosofų pasauležvalga. D-ras S. Šultė baigia savo
studiją apie teosofus. Galutini išvedimai: teosofija pri-
minė materialistams apie augstą žmogaus kilmę, jo
atsakomybę už visus darbus ir bausmę ateinančiame
gyvenime, sulaikydama nevieną nuo visiškos pražuties.
Teosofija taip-pat iškėlė augstai altruizmo (artimo
meilės) vėluvą, paragino prie išsižadėjimo savęs ir
pasišventimo visuomenės labui. Tačiau teosofija negali
lyginties su krikščionybe, kurioje daugiau motyvų ir
priemonių doram gyvenimui, kurios idealas augštesnis,
atsakomybė didesnė. Nei vienas katalikas negali prisi-
dėti prie teosofų drangijos. Katalikiškoje Lietuvoje
nėra vietos teosofijai, negut vien tik laisvamanių tarpe,
kurie, nepasitenkindami materializmu, o neapkędami
katalikybės, gali jieskoti teosofijų prakilnesnės pa-
saulėžvalgos ir augštesnių idealų.

Pipirai Rygiškių Jonui. Druskius vėl duoda pipirų
Rygiškių Jonui savo straipsnyje: "Mūsų rašytinė kal-
ba ir jos taisytojai". Rygiškių Jonas, esą, taip isivy-
ravo ir bando buti autokratu lietuvių kalbos sutvarkyme
dėlto, kad niekas jo neretai nepamatuotiems tvir-
tinimams neprieštarauja. Rygiškių Jonas, gaves
"Viltįje" vietą savo rašteliams, brukas lietuvių raš-
tijai savus "suvalkietiskumus" ir "rygietiškumus".
Druskius protestuoja prieš išmetimą iš rašytinės (ra-
šomosios) kalbos skaitliaus, ukės, karės, taisykliškojo,
prielankaus, mokytinio, dvasiškiškos, vienukių, dveju-
kių, atviručių ir kitokių — pasak R. J. — "naujadarų".
Druskius straipsnis svarbus tuo, kad paskubi-
na greitesnį sutvarkymą mūsų rašomosios kalbos.

Kiti straipsniai. Jonas tęsia toliau savo filosofijos
traktatą: "Pasaulio Procesai". Kun. A. Kaupas duoda
istoriją šv. Kazimiero Seserų Chicagoje.

Kritika ir Bibliografija. Spaudos apžvalga, laiškas
į Redakciją, Naujos knygos ir kiti mažmožiai užbai-
gia šitą mūsų svarbiausiojo laikraščio numerį.

"VADOVAS", No. 54.

Katalikyste ir Tiesa. Šiuo vardu pavadintas ilgas
straipsnis, sutaisytas p. J. Kubiliaus ir kun. pref. P.
Bučio. Jis eina per "Vadovą" jau seniai. Šiame nu-
meryje tame straipsnyje randame kritiką nuomonių,
nepripažintųjų stebuklo naudingumo tikėjimo teo-
rijai. Sukritikuotos Spinozos ir Harnack'o nuomonės
apie stebuklus.

Lietuvos atgimimo paveikslai. Aprašyta čia drau-
gija "Birutė" ir jos veikėjai: Bruožis, M. Jankus, J.
Mikšas, Sauerneinas. Autorius d-ras J. Totoraitis.

Pirmieji žiedai. P. Panenupis aiškina, kas "pirm-
eivis", kas katalikas ir kas katalikystės priešas. Aš-
tri tai polemika su "Lietuvos Ūkininko" bendradarbiu.

Pamokslas apie prieštykibinius raštus. Kun. J.
Staugaitis duoda gerą pamokslą apie prieštykibinius
raštus. Tai jau bus trečias iš eilės pamokslas panašioje
dvasioje. Į pirmuoju du, tilpusiu "Vadovo" No. 53,
atkreipė atidą Lietuvos pirmiečiai ir išreiškė iš jų savo
organuose... "pasipiktinimą".

Kiti straipsniai. "Sursum corda" (kun. V. pataria
kunigams vienyties i kuopelės ir pradėti platesnį vi-
suomenės veikimą). "Is antialkoholinio belgu judėjimo
etc." (tąsa). "Is Bažnyčios ir Visuomenės judėjimo".
"Recenzijos ir kritikos", ir t.t.

Literatūros Žinios.

"Žvaigždėje" randame įdomius atsiminimus iš ke-
lionės po Aziją. Autorė yra pati "Žv." redaktorė.

Per "Lietuvą" pradėjo eiti Karolio Vairo "Typai
arba karikatūros, pieštos iš mūsų gyvenimo Ameri-
koje". Ligišiol pasirodė "Cilindras" ir "Molio Motie-
jus". Vaideliai būtų nieko sau, bet i juos įdėta per-
daug kartumo, kas mažina jų vertybę.

Pernai Rusijoje šjo 20 Lietuviškų laikraščių. Savo
skaičium lietuvių laikraštija buvo užėmusi aštuntąją
vietą Rusijoje. Įdomu, kad sulig spausdinių išleidimų
Vilnius stovėjo irgi aštuntoje vietoje iš visų Rusijos
miestų.

"Lietuvos Žinios" skelbia, kad Rusijos vyriausybė
ketina nebeleist per sieną "Laisvės" ir "Kataliko".

LITHUANIAN WEEKLY DRAUGAS [THE FRIEND]

Published Every Thursday

Lith. R. C. Priest's Ass. --- Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

In all Communications be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus, pinigų už prenumeratą, darbus ar apžvalginius, visada reikia siųsti šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmeti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo priklauso nuo redakcijos.

Atmetėjai rankraščių nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popierius nėra ko gailėti, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiais raidėmis, redakcijai labai dažnai prisieina perspausinti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerio, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienyje (utarninke).

Argi Laimėjimas?

Iš "Saulės" atsižinome,

jog teisėjas Brumm nusprendė pavesti šv. Jurgio parapijos, Shenandoah, Pa., bažnytinį turtą pasauliečių globon vieton Philadelphia antvyksupio. Nuo valandos, kad Pensylvanijos aukščiausias teismas išdavė 1908 m. nusprendimą pasauliečių globėjų naudai šv. Juozapo parapijos, Seranton, Pa., byloje — kitokios teismo ištarmės sunkių buvo ir laukti. Ką darys dabar dvasiškoji vyriausybė su Shenandoah bažnyčia, tuo tarpu nežinome. Bet žinome vieną daiktą — butent, jog "Saulės" ir "žmonių" džiaugsmas iš bylos laimėjimo (?) yra didelis.

Argi ištiesų yra ko džiaugties? Argi ištiesų "žmonės" atėmė bažnyčią nuo airių vyskupo? Ar ištiesų "parapija" laimėjo ką norints?

Atsimerame — panašus atsitikimas buvo pirmajai vasarą kitame Pensylvanijos miestelyje. Teisėjas Fuller išdavė lygiai tokį pat nusprendimą byloje šv. Stanislovo lenkų parapijos, Nanticoke, Pa., su vyskupu Hoban'u. Vieton vyskupo bažnytinio turto globėjais tapo pripažinti keli pasauliečiai. "Žmonių" džiaugsmas buvo didelis. Bet ką pasakė jų pačių advokatas?

— Kvailliai! — pasakė jis, juokdamasis. — Ką jie veiks su tokia savo bažnyčia?... Aš ėjau už juos ir gyniau jų reikalą, nes man pinigų užmokėjo. Bet ką jie turi iš to visko?...

Šitie advokato žodžiai užtenkamai paaiškina, jog tariamas parapijos... laimėjimas nebuvo jokių laimėjimų.

Ištiesų anoji bažnyčia dabar uždaryta, apleista. Žvirbliai joje vaikus peri, šikšnosparniai ir pelėdos lizdus veja, vėjas dulkės po sienas nešioja.

O buvo jinai kitados pirmutinė lenkų bažnyčia visoje Seranton'o vyskupijoje; jos klebonas buvo neiškeliamas. Skolų netik ką ant bažnyčios nebuvo, bet jos klebonas, kun. B. Gramleivičius, mirdamas paliko 7 tukst. dol. suvirš kasoje. Likimas norėjo, kad tie pinigai tapo išaikovoti parapijos suardymui, betikslėms byloms su vyskupu ir padidinimui svetimausių advokatų — masonų turto.

Dar skaudesni patyrimą su tariamuju atėmimu (!) bažnyčios nuo vyskupo turi Seranton'o lietuviai. Jų bažnyčia uždaryta nuo 31 geg. 1908 m., apleista, nekurenta — o pasauliečiai globėjai neduoda parapijai jos net taisyti, gelbėti nuo sugriuvimo... Liudnas reginys, kuris pačiu savo baurumu privaltė nubaidyti nuo jėškosimo — panašių daiktų kitų miestų lietuviams.

Pamatys dar shenandoah'iečiai, kad išėmimas bažnyčios iš vyskupo globos nėra dar išsilaužymu iš po vyskupo valdžios. Pamatys shenandoah'iečiai, kad negalės įsileist į savo bažnyčią jokio kunigo be antvyksupio žinios ir pritarmos. O kas iš tokios bažnyčios, kur nėra kunigo nei šv. mišių!

Taigi džiaugsmas čia ne vietoje. Čia reikia ašaras lieti, jog lietuvių viešasis turtas bus suteriotas, jog jų vieši pinigai nueis tokiems reikalams, kurie jiems patiems atneš tik pragaištį...

"Drauge" ne sykį buvo aiškinama apie globėjo (trustee) vardą, galybę, priedermes ir privilegijas. Nėra reikalo tų taip prastų ir taip aiškių dalykų aiškinti iš naujo. Užtenka pasakyti, kad globėjo permainymas nėra dar nuosavybės permainymu. Globėjas nėra savininkas. Shenandoah bažnyčios savininkė buvo parapija, ne antvyksupis, ir dabar pasiliko bažnyčios savininke pati parapija, o ne pasidarė jos savininkais nauji globėjai. Parapija nieko nelaimėjo nei nepralaimėjo. Parapija tikrai peržengė bažnyčios įstatymus — ir šitokio peržengimo vaisiai, žinoma, kris ant jos pačios. Jei kas pasidarys negera, lai nieko kito nekaltina, kaip tik pati save.

Tiek tuo tarpu.

Nesupratimo galybė

Kas pirmame straipsnyje: "Argi laimėjimas?" buvo parašyta, yra gyvygiausia tiesa — bet ar jinau itikis tuos, kurie nenori tiesos matyti, jos suprast?

Deja! nenorėjimas pripažinti aiškios tiesos, remiantis nenorėjimu jos supratsti arba tiesiog pačiu jos nesupratimu, yra didelė galybė, kuri viešpatauja ant didesnės žmonijos dalies. Rugojame ant "karaliaus" alkoholio, skundžiamės ant daugelio kitų skurdo ir tamsybės "viešpačių" — bet užmirštame, jog baurių bauriausių tyronų ir be-

širdžiausių valdovų yra nesupratimas.

Vienas didžiausių žmonių sielos žinovų, velionis A. P. Čechovas, turi parašęs net kelias pasakaites, o bent vieną scenos vaidelį, kur išrodoma nesupratimo galybė.

Vienoje pasakaitėje išvesta pora prastų žmonelių, puolančių daktarui po kojų ir meldžiančių, kad daktaras paleistų iš kariumenės jų brolių. Nieko negelbsti šimteriopi aiškinimai, kad tie daiktai visai nepriklauso nuo daktaro — vyrai nenustoja kartoje: — Susimylė! gelbė! išimk!...

Kitame vaidelyje moteriškė ateina į komercijos banką ir na-gi melsti, kad jos vyrui išmokėtų kokius tai valdžios neišmokėtus pinigus. Nieko negelbsti ilgi aiškinimai, kad bankas yra privatinė įstaiga, nieko bendro neturinti nei su valdžia nei su moteriškės vyro alga. Nuobradas — boba sėdi banke visą dieną, įvaro ir ligą užveizdą ir kitus valdininkus, gauna galop anuos pinigus — vat duoda jai juos, kad nors sykį nusikratyt nusibodele — bet boba negana ir to. Jinai tuojau pradeda reikauti, kad jos vyras būtų sugrąžintas į senąją vietą. Ištiesų skaidriau nupiešti nesupratimo galybės negalima.

Štai šitokia nesupratimo galybė yra apėmusi lietuvių bažnytinio turto aprašymo klausime. Aiškink jiems kaip nori, rodyk įstatymų knygas, kartok iki nuobodumui, jog paskirių parapijų turtas yra parapijos, o ne vyskupo nuosavybė — išgirsi vieną ir ta-pat: — Bet kam airių vyskupui reikia norėt lietuvių bažnyčių! Ar jam negana savųjų?...

Prieš šitoki tvirtinimą nėra vaistų. Jei nori šiek tiek save nuraminti, neargumentuok, neišrodinėk, bet sėskis ir rašyk jei ne traktatą, tai bent pasakaitę temoje: "Tamsybės arba nesupratimo galybė".

Taip darė didis Čechovas. Musų, lietuvių, reikale nesupratimo galybė pasidarė tuo didesne, kad musų laikraščiai tyčia pataikauja šitai tai musų žmonių klaidai.

Pasakėme, tyčia, nes negalima tikėti, kad "Saulės" ir kiti laikraščiai nežinotų katalikų bažnyčios įstatymų apie parapijų ir bažnytinio turto sutvarkymą ir, žinodami, jų nesuprastų.

Geras darbas sugriuvo

Vietinėse žiniose skaitojas ras trumpą pranešimą apie liudną atsitikimą Roselande. Neseniai išteigtoji tenai lietuvių Pasi-linsminimo Draugijėlė iširo. Daug tikėtasi nuo jos ateityje. Norėta jaja atitraukti priangantį jaunimą nuo smuklės, nuo "pool-room'ų", ištvirkimo ir apsaugoti nuo doriškojo sugedimo, o pripratinti prie dorų, sveikų žaisimų — išėjo kitaip.

Kas kaltas? Tikėjimas kaltas. Ne, negerai pasakėme. Kaltas buvo ne tikėjimas, bet sanariai katalikai, kurie tikėjimo gėdisi.

Jau iš pačių pradžių buvo aišku, kad jaunuomenės dalis šnairiomis akimis žiūrį į tikėjimą. Nenorėta priimti katalikų vardo. Na, o kuomet atėjo kalba apie atlikinėjimą velykinės priedermės — draugija suiro.

Kas pasidarė? Ar Roselande nebėra lietuvių jaunikačių, kuriems būtų brangus katalikų tikėjimas ir kurie noriai atlikinėtų savojo tikėjimo priedermes?

Rodosi, aišku, kad jeigu kas iš draugų nenorėjo būti kataliku, tai galėjo išstoti iš draugijos, kuri dar taip neseniai savo susirinkime prisiėmė katalikų vardą. To tiktai reikėjo nuo jų ir tikėtis. Bet suardyti draugiją — tai juk negirdėtas daiktas. Kitur ir pas kitas tautas to nebūtų atsitikę.

Dabar roselandiečiams nepasilieka niekas kit, kaip pradėti darbą iš naujo — ir pradėti jį ant katalikiškų pamatų. Klebonas duos salę ir padės linksmai ir padoriai praleisti vakarus, kaip ir pirmiau padėdavo. Nereikia daug narių. Užtenka trijų — keturių, bet tvirtų katalikų, gerai noraus persiemusių jaunikačių. Ko neįstengė padaryti pusė šimto žmonių, tai galės nuveikti pusė tuzino. Taip buvo su visais dideliais ir naudingais daiktais. Vsi turėjo mažą pradžią. Istorijs rōdo tai ant kiekvieno lapo. Dnos Dievas, sena istorija atsikartos ir Roselande. Tik nereikia nusiminti, nereikia rankų nuleist žemyn.

Katalikiškas jaunime, atbuskie!

Paskaita apie Lietuvą Paryžiu

(Ecole des Hautes Etudes Sociales).

Pernai savam laike buvo pranešta lietuvių laikraščiuose, jog musų tautietis J. Gabrys, Tautų Sąjundo išteigėjas, tapo užkviestas "Ecole des Hautes Etudes Sociales" (Augsčių visuomenės mokslų mokyklų) Paryžiuje, kaip prispaustųjų tautų klausimo žinovas, suruošti kursą apie prispaustąsias Europos tautas. Šimet P. J. Gabrys tą kursą pradėjo lekti apie Lietuvos tautą.

Šiandien aš Jums kalbėsiu, pradėję savo lekciją P. Gabrys, apie tautą, kuri yra pasaulio užmiršta, kuri ypačiai mažai žinoma yra Prancūzijoje, o vienok buvo laikas, kuomet ta tauta Lietuva buvo įsikursi didėle valstija, kurios ribos tęsėsi nuo Baltijos jūros iki Juodajai jurai, kuomet Vitebskas, Polotkas, Smolensk, Kijevs, Kersonas prigulėjo tai valstijai, kuomet jos ribos rytuose buvo vos 60 verstų atstu nuo Maskvos. Buvo tai viena galingiausių Europos valstijų: Lietuva tuo metu buvo galinga savo kareivijos drąsa, buvo stipri savo kunigaikščių išminčia, kuomet Mindavė atrėmė iš vienos pusės Totorius, iš kitos pusės Vokiečius (Kardininkus ir Kryževius), kuomet Gediminas išplėtė Lietuvos ribas anapus Bugos ir Dniepro, o Algirdas ir Keistutis — iki Juodųjų jūrų, kuomet Vytautas sutrupino Kryževių galybę. Grunvaldo lau kuose"... Taip pradejes gerbiamas prelegentas savo lekciją apie Lietuvą, išguldė, kaip ir dėlko Lietuva susirišo su Lenkija. Čia įsiai bešališkai ir sąžiningai išguldė visus lenkų sląstus, užstatytus Lietuvai. Čia neprošalį bus pastebėjus keletą mažai žinomų faktų, kuriuose gerb. prelegentas išrodė visą lenkų klastingumą pasielgime su Lietuvais: idant nuslopinti Lietuvą, jos bendrė (allie) Lenkija klasta atėmė nuo Lietuvos turtin-giausias jos provincijas — Podolija išpradžių. Voliniją paskui, Ukrainą (su Kijevu) pagaliaus, neveizint lietuvių protestu. Tokiu būdu savo bendrų brolių apilėsti (dépouillés) Lietuviai netekę pusės savo valstijos, begėdiška Liublino unija tapo suvienyti su Lenkija. Tai buvo tris Lietuvos padalinimai, atlikti tautos, kuri driso ir tebedrista vadinti savo "broliška". Jstorijos Nemezis žiauriai pabaudė Lenkiją už šį nedorą pasielgimą su savo "bendre" Lietuva: dviem amžiam praslėnkus, ji pati tapo padalinta tarp 3 valstijų — kaimynų.

Toliau gerb. prelegentas, persidamas pria išguldymo Lietuvos padėjimo, kuomet ji tapo prie Rusijos prikerpta, pastebį, jog Rusija buvo pažadėjusi neliesi lietuvių tikybos, kalbos, būdo ir papročių, jog pažadėjusi jai plačią savyvaldą; ir ištiesų Aleksandras I. žinomam lietuvių tėvynainiui kunigaikščiui Mikolui Oginskiui besirupinant, buvo išleides ukazą 1811 m., kuriuo tapo pripažinta Lietuvai gan plati administrativė Autonomija. Gaila, vienok, kad šio ukazo įvykdymas tapo sustabdytas kielusiu Prancūzmečiu. Tokiu būdu Lietuva likusi be žadėtos jai autonomijos ir tebeliekti iki šiol.

Pagaliaus gerb. prelegentas, išguldęs dabartinį Lietuvos padėjimą po Rusų ir Vokiečių valdžia, pereina prie apibudinimo pradėjimo tikrųjų lietuvių brolių Latvių. Jis tarp kitko pasakė: "Istorijos atsitikimai buvo atavyskų Latvius nuo lietuvių 7 amžių bėgyje, kuomet lietuviai laisvi ir nepri-gulmingi skleidė savo valdžios ribas pietų-rytų link. Musų broliai Latviai tapo Vokiečių vergiamis, kurie pasirodė pirma kart 1159 Dauguvos įtakoje, kaipovargšai skenduoliai. Gražiai sutikti, jie sugrižo paskui, kaippo pirkliai, pagaliaus — kaippo valdonai — viešpačiai. Jie įsikūrė tvirtas pilis ant kalnų ir augstų upių kran-tų, idant laikyti drausmėje visą šalį".

Paskui gerb. prilegantas, išguldęs visą latvių ištoviją ir dabartinį jų padėjimą po Rusų valdžia, baigia: "Dabar 7 amžiam prasli-

kus, bendros kančios jas riki-ša, jiedvi pasiduoda vienak-tai rankas, idant bendromis jiegomis atgauti teises joms prigulinčias." L. I. B.

Lietuviai ir lenkai Paryžiaus dienraštije.

Paryžiaus dienraštij; "La Croix" Sausio 25 d. No 9159 pasirodė didelis P. Senkaus straipsnis "Le Catholicisme en Lithuanie" (katalikybė Lietuvoje). Pirm pradėsiant straipsnį redakcija pastebi, mes jau daugelį kartų turėjom progą kalbėti apie Lietuvos stovį. Mes gavome dabar iš tikro šaltinio sekančias žinias.

"Pagal Evangeliją pradeda savo straipsnį P. S. tarpe katalikų nėra svetimausių, kadangi jie visi sudaro vieną šeimyną, kurią neskiria nei laikas nei plogtas. Katalikų spauda pastebėdama svarbesnius atsiti-kimus tikinčiųjų gyvenime, padaro bendrais visus sopu-lius ir visas linksmybes ir tuomi dar labiau suartina visus šeimynos narius. Katalikybės padėjimas Lietu-voje atsižvelgiant į tikiybį-kumą šios šalies gyventojų, kurių skaitlius perviršija tris milijonus.

Nemaža lenkų giesmių vadina Lietuvą "maldinga" šalimi, o vieną jos provinciją (žemaitiją) "šventa". Ištiesų, teisingiau vargu-bau galima buvo šiedvi šali pavadinoti. Nedėdieniais ir šventadieniais bažnyčios kište prikimštos tikinčiųjų, taigi kam teko keliauti Lietuvoje, tas matė daugybę įvairiausių kryžių, kurie nenoroms išsaulia svetimaus-čio pasigėrėjimą.

Verčia mane imti plunksnų rankon visų pirmu šis vienijantis katalikų miela-širdingumas, pagaliaus Lietu-vos tikiybiskumas, idant piešti šį straipsnį apie katalikybės stovį šioj idomioj šalyj."

Toliau autorius, išguldęs istoriškas priežastis Lietuvos lenkinimo per bažnyčią, pereina prie dabartinio katalikų bažnyčios padėjimo Lietuvoje, jis išguldė visą lenkų ir pačių sulenkėjusių lietuvių daromas Lietuvai skriaudas per bažnyčią, vardu lenkų tautiškos idėjos; jis pasakoją, kaip Lietuvos dvarininkai begėdiškai demoralizuoja valstiečius, viliodamį juos prie "polskos wiaros," jis išguldė kaip lietuviai kunigai turi kėsti nuo vyskupo ir vyresnės dvasiškos valdžios, esančios po dvarininkų įtekmė. Lenkomanų daromų bažnyčiose skandalų Joniškyje. Rodunėj, Nočioj ir kitur: čia įsiai teisingai ir bešališkai nupiešęs begėdiškus Zajančkovskio ir Co darbus, klausia: ko-kia ateitis laukia katalikų bažnyčią Lietuvoje, jeigu Lenkomanų hecos a la Zajančkovski nebus suturėtos sykj ant visados. Čia tegalimas vienas išvedimas: katalikybės autoritetui grėsia didelis pavojus.

Autorius, baigdamas savo straipsnį, pastebi: "Iš

viso, kas buvo viršų pasakyta, galima pastebėti, jog Lietuvoje, ypačiai Viniaus vyskupijoje, katalikybė tarnauja tautiškai lenkų idėjai, kuomi yra labai užgautas tautiškas lietuvių jausmas ir kuomi yra sumažintas kunigo autoritetas. Bažnyčia seniai išriso kalbų klausimą ir tepasilieka vien bešališkai laikyties bažnyčios įstatymų. Kadangi Lietuvoje laudis jau yra tautiškai susipratusi, tai dvasiškiai ir svietiškieji turi atsižadėti Lietuvą sulenkinti. Berods gerai suprasta pačių lenkų nauda turėtų jiems ta-pat patarti: geriau turėti prielankumą trijų milijonų tautos tvirtos savo garbės pajautime, negu stengties padidinti lenkų tautą keliomis sulenkintomis parapijomis. Mes tikimes, jog gerai suprasta pačias lenkijos naula ir jos nuo amžių žinomas katalikiškas jausmas paims viršų ant laikino įjaskrakiavimo ir neteisaus noro iškleisti savo tautos ridas."

Svarba panašių straipsnių yra aiški, ji gamina svetimausių simpatiją lietuviams. L. I. B.

Atsišaukimas Darbininkus.

ROCHESTER, N. Y.

Brangūs draugai darbininkai! Jau septynios savaitės, kaip mes, Rochester'io rubsiuviai, išėjome į straiką. Nebegalėjome ilgiau pakęsti žemo mokesčio ir gyvenimo sąlygų ir, nematydami kitokio kelio škovojimui geresnio duonos kėsnio, turėjome stoti šiton sunkion kovon. Kur yra unija, ten kova lengvesnė, nes straikininkai rauna pašalpos iš unijos. O mes unijos neturėjome ligišiol, todėl mums sunkiau kovoti. Esame priversti šaukties gerų darbininkų pagelbos. Šaukiames tos pagelbos su skaudančia širdim ir ašaromis akyse: šelpkite mus!

Aukas mledžiame siųsti izdininkui.

Straiko Komitetas:

Pirminin. A. Zimmickas,
108 Thomas St.
Izdininkas J. Mocejunas,
10 Dudley St.
Raštin. J. O. Bindokaitis,
1 Hopeman St.
Rochester, N. Y.

Atsišaukimas Lietuvius Burdingierius Amerikoje.

Vasario 26 d. suėjus bu-reliui vyrų ir merginų, kurie sando gyvenimą pas lietuviškas gospadines, likosi pri-važintas reikalingumas Burdingierių Unijos. Nekurios gospadines su burdingieriais elgiasi labai neteisingai ir nešvariai: verda dešras draug su skalbiniais, nepagamina valgio laiku, taiso bateline sykj savaitę, plauja drabžčius kartą mėnesy ir t.t., kas jau yra nežmoniška. Mes kitaip negalime jų priversti žmoniškai su mumis elgties, kaip tik susivienydami arba sutverdami uniją.

Todėl mes po ilgų svar-tymų radom reikalingu atsi-

šaukti į jus, broliai burdin-
gieriai, kviesdami šaukti
mitingus ir apkalbėjus iš-
reikšti savo nuomones apie
šį dalyką, kas pagelbės iš-
dirbti tvirtesni pamatą mu-
sų taip naudingai unijai. Ne-
laukime, bet organizuoki-
mes greitai, nes matome,
kad jau gospadinės organi-
zuojasi su tikslu didesnio
musų išnaudojimo. Visus
raštus adresuokite:

BURDINGIERIŲ UNIJA.

2634 W. 67 St. Chicago, Ill.
Lig laikine valdyba:

P. Mackas, Prezidentas.

Augustas Sakaitis, Sek.

A. Juozapavičius Kasierius

Pastabos

iš mano kelionės po Illinois
III.

Lietuvaitės privalo moky-
ties nuo švedzių. Ne-
mokejimas užlaikyti šva-
riai namų. Girtybės prie-
žastis.

Vargas su mumis, lietu-
viais, guli tame, kad, atva-
žiuavę Amerikon, pradėdame
sapnuoti ir svajoti, bet ne-
sinaudojame progomis pa-
gerinti savo gyvenimą.
Meskime sapnus ir svajo-
nes, nes per juos atsilikome
užpakalyje kitų tautų. Čia
gyvename tarp tokių tau-
tų, nuo kurių galėtume
daug ko pasimokyti, jei
norėtume. Pasižiūrėki-
me, kaip prima pas save
jaunas "grinorėles" švedai.
Atvažiuo į Ameriką šve-
džiut tuojau ją sušildo,
pavalgydina ir duoda pasil-
sėt. Po to jau pajieško jai
vietos kokioje nors ameri-
kiečių šeimoje prie namų
darbo. Pirmiausiai pristato
ją ten prie virtuvės, kur ji-
nai pramoksta, kaip reikia
apsieiti su puodais ir kaip
pagaminti skaniai valgi,
kaip išplauti skalbinius,
kaip išprosyti, kaip apva-
lyti kambarius, kad dulkių
nebutų, kaip valant nekelti
dulkių visame kambaryje
— o prie to viso nuo pirmos
dienos jina yra mokinama
anglų kalbos, nes naujos
ateivės ateitis ir uždėsis
prilerės nuo anglų kalbos
mokėjimo. Kuomet švedžiutė
apsipažįsta su namų dar-
bu ir išmoka angliskai,
jai paveda mažų vaikų da-
bojimą. Žinoma, ir alga tuo
pačiu laiku kyla — nuo 5
dol. iki 10 ir 12 dol. savai-
tėje — na, ir pilnas užlai-
kymas. Rezultate, jauna
švedžiutė, pabuvus Ameri-
koje dvejus-trejus metus,
važiuoja į tėvynę, ganėti-
nai prasilavinusi ir su pil-
noku kišenium. Tenai, jei
neišteka už vyro, grįžta į
Ameriką ir čia netrukus
gauna vyrą, su kuriuo pra-
deda pavyzdinę gyvenimą,
kuriou gėrisi visi svetim-
taučiai ir iš kurio daug ko
galime pasimokyti mes,
lietuviai. Išmokusi ir pa-
pratusi namus švariai už-
laikyti, valgyt gardžiai iš-
virtinti ir vaikus auginti — ji-
nai, atsiradus pati šeimini-
kės vietoje, moka tik sal-
dinti šeimynišką gyvenimą.

O tuo pačiu laiku kas
darosi su mūsų jaunomis
šeimininkėmis?

Nespėjo lietuaitė ište-
kėt — o žiūrėk tuojau pra-
dėjo rodyties, kaip kokia

višta perekšlė — visa apsi-
pešus ir apskretus — ir vis-
savo vyrui kopustai ir
porkchapsai — porkchap-
sai ir kopustai (kiauliena
su raugintais kopustais)...

O jos namai — tai Dieve
atleisk! Toks ten kvapas,
kad nosį susiėmęs vostik
pusvalandį tegali juose iš-
sėdėti ir skubini bėgti
laukan, kad ledėka nepasi-
darytų...

Na, tokiose sąlygose gy-
venant, vyras noroms nenor-
oms turi eiti iš namų ir
jieškoti smagumo kitur.
Eina jis į smuklę ir pri-
pranta girtuokliaut. Nerei-
kia sakyti, kad nešvarumas
ir apskretimas gimdo ligas
ir stumia nelaimingą šei-
myną į didesnę vargą — ir
išeina taip, kad ko vyras
smuklėje nepragėrė, tą gy-
dytojas ir laidotojas (gra-
burius) paėmė, o žmonai ir
kudikiams net maisto nie-
ko nebeliko...

Skurdas ir amžinos ru-
gonės lietuvių šeimoje.

O vienok to nebutų buvę,
jei atvažiuos Amerikon
lietuaitė būtų pradėjusi
gyvenimą taip, kaip ji pra-
deda švedžiutė.

Atsiminkime dar, kaip prie-
mėme pas save brolių gri-
norėlių, kaip iš pirmos dienos
pradėjome jį mirkyti alko-
holyje ir kaip įkalbėjome
jam, buk be aluio ir degti-
nėlės jis net padirbt Ameri-
kijoje negalėsias. Na, ir
susidėjo porėlė — graži po-
relė, ar ne taip?

Gerbiamieji lietuviai ir
lietuaitės! Nekaltinkite
nieko, kad jums nesiseka
gyvent Amerikoje. Velyk
kaltinkite patį save. Ne-
gelbės jums nei republiko-
nų, nei demokratų, nei so-
cialistų partija — jei patį
sau nepasigelbėsite.

Dr. A. L. Graičiuinas
(Bus daugiau).

Mūsų Generalio Agento laiškai.

VI. SPRING VALLEY, ILL.

Ačiū vietos klebono, kun.
A. Deksnio, prielankumui,
laikiau čia sekmadienį, 23
vasario, 4 val. popiet kalbą
į ganėtinai didelę kruvelę
lietuvių abiejų lyčių. Kiek
bus iš mano kalbos naudos.
ne man spręst. Mačiau,
kad svetainėje buvo gan
daug pusrėjų, o jei 4 val.
popiet Spring Valley'o lie-
tuviai jau įklausė, tai kas
daroši su jais 10 ir 11 val.
vakare?...

Pas žiorykšius lietuvius
matai kokią tai apatią, su-
sigrauzimą, kerštingumą —
žiuri jie į žmogų, lyg į koki
biuriausią savo priešą, ne-
nori nieko sveikesnio iš-
girst, o vien griebiasi kitų
mokyti. Nuskurusio proto,
paskendę svajonėse, jie tik
koma burnoti ir kitus truk-
dyti nuo rimto darbo. Gir-
di, kam dar čia rupinties
rytojumi, kad netrukus pa-
saulis vistiek priklausys
jiems, ir visi jie bus po-
nais...

Žiurint į šiuos vyrus,
gaila darosi, kad ikišiol lie-
tuviai nepasistatė "Sanita-
rium'o" gydyti panašaus

protu susirgusio jaunimo.
Jo liga — tai taip vadina-
moji "Dementia precox".
Spring Valley'o labai daug
sergančių ta liga jaunikai-
čių, ir jiems velytina vieton
Markso "Kapitalo" skai-
tyti d-ro Stanley Hall'o
veikalą apie jaunimo be-
protystę (Dementia pre-
cox).

Gyvena šitas jaunimas
be rytojaus; kiek šiandien
uždirbo, tiek ir praleido,
žinoma, prie stiklelio
smuklėje — o smuklių čia
užtekina: dviem šimtam
lietuvių šeimynų net 14! Ir
visos jos atdaros dieną ir
naktį!... Ir stebėkis, kad
vyrutis skundžiasi, jog ant
apsvaigusios galvos užvir-
sta akmuo kasykloje — o
neretai ir gyvybę reikia pa-
lydėti...

Tečiau ne visi springval-
liečiai taip ištivirkę. Yra ir
labai gerų ir mandagių
žmonių, trokštančių at-
siekti ko geresnio ir prakil-
nesnio gyvenime, pav., pri-
deramai vaikučius išauklė-
ti, patiems senatvei duonos
kšneliui susitaupyti, ir t.t.
— bet tokių maž. Šitame
darbe vyrus užvaduoja mo-
teris. Rasime čia stebėtinai
daug gerų norų ir prakilnių
troškimų moterų, kurios
stengiasi iš paskutiniųjų
pagerinti savo gyvenimą.

Rimtos paskaitos iš mu-
sų gyvaučių reikalų
Spring Valley's lietuviams
yra būtina reikalingos —
suvirtinti jų sielų, nes da-
bar jās alina ir dalko, kaip
įmanydami, atsibeldę iš ki-
tų vietų "garsingi agitato-
riai" — ir vargšas lietuvis
neišmano, kaip prieš to-
kius geradarius atsispiri ir
jais nusikratyti — ir pats
nesijaučia, kaip tampa tin-
ginio — svajotojo auka. Re-
zultate pasidaro nerangus
ir nepasirupina net tapti
šios šalies piliečiu ir nei
anglų kalbos neįmoksta —
o taksas moka, kaip ameri-
kietis. Tik amerikietis iš
tų taksų turi sau naudos:
išdailina bent ties savo na-
mais gatvę, o lietuvi palie-
ka braidžioti po purvyną.

Vieną smagų įspūdį rei-
kia išsinešti iš Spring Val-
ley's — tai kapinės, kurios
tapo nupirkto vietos kle-
bono kun. A. Deksnio ru-
pošiu labai gražioje vie-
toje, netoli bažnyčios. Gra-
žesnės vietos išties visoje
Spring Valley'je nerasi.

Kitas įspūdingas daiktas
— tai parapijos mokykla:
nedideli namai, bet švarūs
ir šviesūs. Ten mokinaši
mūsų tautos atžala, vado-
vaujant vietos klebonui,
anglei mokytojai ir moky-
tojai p. Pr. Šivickiui.

D-ras A. L. Graičiuinas.

VII. KEWANEE, ILL.

Bevažinėjant iš vietos į
vietą teko man paviešėti ir
Kewanee, Ill. Miestelis la-
bai gražus. Lietuvių apie
200 šeimynų. Vietelė ypa-
tingai rami. Lietuviai sutir-
kime gyvena. Jau baigia
statyti savąją bažnyčią ver-
saulis vistiek priklausys
Vasario klebonas, kun. A.
Deksnis, kiek galėdamas,
prigelbsti jiems savo pata-
rimais.

Teko man čia atsilankyti
parapijos visuotiniame susi-

D-ras F. F. Friedmann, kursai sakosi išradęs vai-
stą nuo džiuvos. Jis dabar vieši New York'e, kur eina
pas jį daugybę ligonių.

rinkime didelėje miesto
svetainėje. Parapijiečiai
svarstė parapijos reikalus
be koliojimų ir vaidų. Kal-
bėjosi jie taip, iyg būtų bu-
vę ne... lietuviai, bet na-
riai vienos didelės šeimos
labui, juo labiau esti vi-
sų savo tautiečių gerbi-
amas. Mūsų tauta irgi
turi, ačiū Dievui, nemažą
veikėjų būrėlį. Tarp jų
bene žymiausias vietą už-
ima visiems gerai žinomas
mūsų dainias-poeta J. Mai-
ronis — kun. Prelatas J. Ma-
culevičius, Zemaičių Semi-
narijos Rėktorius. Apie jo-
jo literatiškus nuopelnus
čia nekalbėsime. Mūsų tau-
ta gerai juos žino, nors tyli.
Ar ir toliau turi tęsties ta
tyla? Mums matos, jog me-
tas jau jį pertraukti, kad
viešai išreikšti mūsų dai-
niui pagarbos bei dėkingu-
mo jausmus. Nūnai kaip tik
ir yra patogiasias tam lai-
kas, nes šiemet sueina 25
metai jojo literatiško dar-
bavimosi!*) Taigi visai mu-
sų tautai, atsiminus tai, rei-
kėtu įrengti Maironio ju-
biliejaus iškilmę. Tam tik-
slui yra susitvėręs Kaune
komitetas. Šiuoim jis prašo
G. Redakcijos prisidėti prie
užmantojo jubiliejaus iren-
gimo ir apvaikščiojimo.

Kadangi gerb. mūsų
Dainius žadino ir džiugino
visą mūsų tautą per 25 me-
tus dailiosios raštijos veika-
lais, todėl visai bus tinkama
įsteigti Kaune Jubilato
vardu "Dailės Mokyklą",
kurioj būtų mokinama ga-
minti visokių dailės išdir-
binius. Kadangi tokia mo-
kykla nuo seniai yra visų
pageidaujama, todėl Kau-

*) Tiesa, pirmutinės Mai-
ronio eilės pasirodė 1891 m.
(Apžv. No. 5), bet gerai ži-
nomą, jog daugelis eilių, įe-
jusiuju vėliau į "Pavasario
Balsus", jau buvo parašyta
1888 m., o "Lietuvos Istori-
ja" dar ankščiau — 1886 m.
(Lietuvos Ist. Peterburge
1905 m., prakalboje).

Uždarbiai čia neblogiau-
si. Daugelis lietuvių, netu-
rėdami progos pragrėti, tu-
ri nuosavius namus ir pasi-
turinčiai gyvena.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

D-ras A. L. Graičiuinas.

niškis Komitetas mano su-
silaukšias visos mūsų tau-
tos pritarimo ir aukų. Šalip
to Kauniskis Komitetas
meldžia Gerb. Redakcijos
išrinkti bent vieną atstovą,
kuris užsiimtų aukų rinki-
mu ir dalyvauti tolimes-
niuose Komiteto posėdžiuo-
se. Šio išrinktojo atstovo
vardą teiks Gerb. Redak-
cija pranešti Komitetui ne-
vėliau 1 kovo š. m.

Su pagarba
Komiteto pirmininkas
Kun. P. Januševičius.
Sėkr. **Kun. A. Maliauskas.**

P. S. Kiti laikraščiai teik-
sis maloniai šitą laišką at-
spausdinti.

Aukos straikieriams.

Savaitiniame susirinkime
Vasario 19 d. "Žiburėlio"
dr-jos (Newark, N. J.) drau-
gai sumetė aukų straikie-
riams sušelpiti.

Aukautojų vardai:
A. J. Stankevičius \$.50
J. Lapėnas .50
J. H. Stankevičius .50
A. Radzevičius .25
N. N. .50
J. Brazauckas .50

Viso \$2.50
Money Order, laiškai 10c.
Prisimėnu \$2.40
A. J. Stankevičius,
166 New York ave.
Newark, N. J.
Pinigai tapo priimti.
Šelpimo komitetas:
Prez. J. M. Buchinsky
Sėkr. A. Lelis
Kas. P. Mačys.

Rebarkijos Atsakymai.

P. Pamačnikui, Lewiston,
Me. Nėra stebėtina, kad
"Kovos" korespondentas
nupeikė "Katriutės" vaidi-
nimą Jeigu tie patys aktorai
butų buvę socialistai ir pel-
nas iš vakaro būtų skiriamas
socialistams, be abejo tas
pats korespondentas būtų
viską išgyręs. Mūsų socia-
listai svetimus darbus sai-
kuoja nuomonėmis, kokias
kas išpažįsta, o ne nuopel-
nais. Bergždžia su jais gin-
čyties. Nedėsimė.

P. Onai Balčiuniutei, So.
Omaha, Neb. Moterų judė-
jimui mes pritariame ir tvir-
tai tikime, kad jos gaus tą,
ko jieško. Bet dėl to vieno,
kad tam judėjimui pritari-
me, negalime dėti Tamstos
raštelio. Tušti žodžiai nie-
kad neužvaduoja rimtų ar-
gumentų, o neretai daugiau
kenkia geram reikalui, nei
kaip jam padeda.

P. J. K. Miliauskui, Brook-
lyn, N. Y. Aprašymas skam-
ba, kaip apskelbimas, o už
apskelbimus imama pinigų.
Nedėsimė be užmokesčio.

P. P. Lapeliui, Orchard
Lake, Mich. Gavome. A-
čiū.

Pp. Jos Lapinskui, Juo-
sus Čižiū ir W. Šibanaus-
kui, Brooklyn, N. Y. Kadan-
gi pasak dienraščių New
York'o siuvėjų straikas pasi-
baigė 28 vasario, tai tamstų
atsiūkimo ir nebedėjome.

Namoriui. Gavome. Ačiū.
Kalnaverčiui, Londonas, An-
glijoje. Gavome. Labai ačiū.
Meldžiame daugiau.

P. J. Balčiėčiui, Rockford,
Ill. Buš kitame numeryje
Ačiū.

P. A. Martui, Brooklyn,
ir **J. Vasiliauskui, Baltimore**
Gavome, bet į šį numerį ne-
spėjome įdėti.

P. Lapymui, Montreal. Tam-
stas rašteliai nebetėkome
vietos šiame numeryje Bus
vėliau.

SUS. L. R. K. A. REIKALAI

Kuopų susirinkimai.

Extra susirinkimas 65-
tos kuopos iš Paterson, N.
J., bus 15 d. kovo, Subatoj,
3-čią valandą po pietų, pas
sekretorių po No. 92 Lafa-
yette st. Svarbiu reikalu.
Užprašom visus draugus ir
drauges, ypač tuos, kurie
prisirašė prie 65-tos kno-
pos 5-tą dieną liepos 1912
m., nes centro sekretorius
nenori jų priimti į skaitlių
S. L. R. K. A.

Sėkr. Simonas Tareila.

Nauja kuopa Rockforde, Ill.

Rockford, Ill., yra švarus
miestas, apgyventas dau-
giausiai švedų. Smukles lai-
kyt čia užginta, tai ir gir-
tybė nelabai platinasi. Nuo
naujų metų p. Dominiko
Mato rupesčiu susidarė čia
S. L. R. K. A. kuopa iš 6
žmonių. Praslinkus kokioms
trims savaitėms, pasiškė-
jom su klebonu Taškunu
apie kuopos reikalus. Kle-
bonas pažadėjo darbuotis,
kiek galėdamas. Tai kita
nedėdienį kun. Taškunas
susaukė kuopos susirinkimą
2 val. popiet, paraginamas
žmones rašyties į Susiv.
Klebono žodžiai atnešė nau-
dos, nes prisirašė net 20
naujų narių. Tuomet tapo
išrinkta ir nauja vyriausy-
bė: pirmininku kun. V.
Taškunas, sėkr. K. Mikle-
vičius ir sėkr. p. Stankevi-
čius. Dabar kuopa turi 27
narius. Po eilyku kuopa ke-
tina parengti prakalbas ir
tikisi gauti naujų šanarių.
J. Balčietis.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro My-
kolo Stankevičiaus, Kalvių
parap., Vilunų sodžiaus,
Vilniaus gub., Trakų pav.
6 metai kaip išvažiavo į
Louisiana ir nuo to laiko
nežinau, ar mano vyras gy-
vas ar numiręs. Jeigu kas
žinotų apie jį, meldžiu pra-
nešti šįpokių adresu:

Agota Stankevičienė,
408 Tabor street,
(Esplen) Pittsburgh, Pa.

Reikalingas vargonininkas
Atsilepkite pas:
Rev. M. Pankauskas,
443 Park Ave,
Bridgeport, Conn.

10 Ar Kristus turėjo
Brolių ir Seserų? 5c.

"DRAUGAS"
geriausias laikraštis
Užsirašyk Jį!

MARK TWAIN.

HUCKLEBERRY FINNAS

Apyaksa.

Vertė JONAS KMITAS.

tropto! Net sustingau iš baimės. Valandžiukę negalėjau neei balso paleisti, bet tuoj atsipeikėjęs garsiai surikau. Ir štai netoli, vos už kelių sieksnių nuo manęs, atsiliepė balsas:

— Ar tai tu čia, vaikel? Ačiū Dievui!.. Tik, susimildamas, nešauk taip garsiai!

Buvo tai Džimo balsas, ir niekados taip maloniai neskambėjo mano ausyse. Kad užsilipau ant tropto, Džimas apsikabinęs mane bučiavo ir tarė:

— Dievas tave išgelbėjo, vaikute! O aš maniau, kad vėl tave užmušė. Buvo čia tavo nigeris ir sakė, kad gal tave užmušė, nes negrįžai namon per visą dieną. Aš prirengiau troptą ir bučiau važiuavęs, laukiau tik tarno atnešant tikrą žinią, kad tu užmuštas. Koks džiaugsmas, kad išlikai gyvas, tu mano paukštelė!

— Ir aš džiaugiuosi, — atsakiau, — Neradė manęs, nuspręs, kad aš negyvas ir mano kunas nuplaukė pavandeniu... Tat išrodys visiškai teisingu. Negaišuok, Džimai! Plaukime iš čia kuogreičiausiai...

Nenusiminiau, kol nenuplaukėm kokių dviejų mylių nuo tos vietos, kur buvo Bucko namai. Pakabinę ant tropto žiburi, vėl pasijutome liuosais ir laimingais. Nuo vakar vakaro neturėjome nieko burnoje, taigi Džimas surado duonos, varškės, lašinių su kopustais ir kitų gardumynų, kuriuos gardžiai valgėva besinėkučiuodami. Nusprendėva, kad nors visur gerai, bet ant tropto geriausiai. Pas žmones lyg ankšta ir nyku, o ant tropto liuosas ir smagu.

XIX.

Pasilsis. — Astronomijos taisyklė. — Blaivybės steigėjas. — Bridgewaterio kunigaikštis. — Karaliaus rūpesčiai.

Praslinko kelios dienos ir naktys, galėčiau beveik pasakyti, kad jos plaukte plaukė, nes labai smagiai laikas bėgo. Upė toj vietoj baisesi buvo plati, gal pusantros mylios. Vanduo buvo grynas ir lygus, kaip veidrodė. Naktimis plaukėme, o dieną slapstėmės pakraščiais.

Tyku visur, nei mažiausio atbalsio, rodos, kad visas pasaulis miegu užmigo, retkarčiais tik kur kvarkia varlės. Bežiurint į vandenį, pamatai ten toli — toli ant regačio neaiškia, mirgančią liniją. Tai girios, augančios ant krantų.

Paskui, augščiau, matyt ant dangaus palšuma, nuo kurios balsta vandens judumas. Vanduo išpradžių pasidarė palšas, paskui balsvai žiba perli dažais. Ant upės pilna visokių taškų didelių ir mažesnių: didieji tai troptai, mažesnieji tai valtys. Tokioj tykumoj balsas taip aiškiai plaukia per vandenį, kad net iš toli girdisi vairų pliuskenimas, virvių girdėjimas ir burių šlamėjimas nuo vėjo. Vietomis kasžinkas kyšojo iš vandens: tai uola, į kurią daužosi bangos ir aptaško tukstančiais smulkių lašų. Toliau vėl migla, kaip kokie dumai, klojasi ant vandens. Rytuose dangus paraudęs kaip nuo gaisro, kurs atspindi vandenyje ir apšviečia apilinkę. Štai ten, ant ano kranto, matyt pagirysje bazužė, sukalta iš apvalių rąstų, turbūt dėlininko stubutė, nes šalia jos sukratas lentų sandėlys.

Nuo vandens pučia šaltokas vėjalis, atsinešdamas su savim gėlių ir medžių kuopą, o kartais ir pastipusios žuvies dvoką. Galų gale pradeda švisti, teka saulutė, visa gauta šypsoi, o paukšteliai tik čiulba, tik čiulba!

Toku laikui nieks nepastebės mažų dumų, taigi, nuėmę nuo kukučių sugautas žuvis, išsivirėm sau pusričių, po kurių smagu buvo žiūrėti į vandenį tyrą, kol nepradėsi snausti. Abudu gan kietai užmigdavome ir pabudavome daugiausiai nuo užimo vandens, daužomo garlaivio ratais, arba nuo mašinos šniokštimo. Garlaivui iš akių dingus, vėl upė išrodėdavo, kaip koks tyras. Kur-ne-kur tik plaukė koks troptas, arba pakraščiais darbininkai kirto malkas. Išskelti kirviai blizgėjo ant saulės ir girdėjosi braskėjimas skeliamo medžio, su maišytas su darbininko stenėjimu.

Sykį, pamenu, užgulė ant upės tokios tankios miglos, kad žmonės ant troptų mušė į geležis, idant duot gaudą plaukiantiems garlaiviams. Viena troptas užkliuvo už musiško. Girdėjome šnektą ir juokus, bet nieko nebuvo matyt. Rodos, kad kokios dvasios lakstė ore ir tyčiojosi iš žmonių. Džimas tvirtino, kad tai išties buvo dvasios, bet aš tam netikėjau, nes žinojau, kad dvasios nešneka. Kad ji prasmegtų, tokia migla!

Vakare, pradėdami plaukti, paleisdavome troptą su vandeniu ir vėga musė, kur norėjo. Užsirukę pypkes, pamerkdavom kolas į vandenį ir ramiai sau šnekučiavome. Buvome beveik pusnuogiai, vos tik apsirėdę, kad atsigynus nuo vėdu. Naujieji drabužiai, kuriuos man įtaisė Bucko namuose, buvo per daug geri, kad juos kasdien nešioti, o aš niekados nemėgavau dabinies. Kartais visomis valandomis nesutikdavome jokio žmogaus. Kur-ne-kur ant kranto mirgėjo žiburiai, o ant dangaus švietė žvaigždutės. Gulint augštylinkam ir žiurint į dangų, smagu buvo ginčyties, ar tas žvaigž-

des kas nors padarė, ar jos pačios susitvėrė. Džimas sakė, kad žvaigždės kas nors turėjo padaryti, bet aš tvirtinau, kad vargiai, nes ka mēia pareitų galvon tiek žvaigždžių sutverti. Džimas spėjo, kad gal mėnulis jas išperėjo. Tat man išrodė panašų į teisybę, nes žinojau, kad ir varlė padeda daugybę kiaušinių. Jei kokia žvaigždė krito žemyn, pabrėždama savo kelią ilga uodega, tai Džimas spėjo, kad ji, kaip netikusi, tapo iš lizdo išmesta.

Kartais pralenkdavo mus garlaivis, išmesdamas iš kaminų pluoštus raudonų kibirkščių, kurios krito į upę, kaip koks ugnies lietus. Garlaivis tuoj išnykdavo, ir vėl upė buvo tuščia, tik sujudintos bangos išlėto kilnodavo musų troptą. Po pusiaunaktį, pakraščiu gyventojai turbūt eidavo gultų, nes visi žiburiai užgesdavo ir keletą valandų budavo visiškai tamsu. Pasirodžius vėl kur pirmamjam žiburiui, numanydavom, kad kas nors atsikėlęs skubinasi darban ir rytas jau arti. Tada jieškodavom tinkamos vietos, kad per dieną ten užsislėpti, toli nuo žmonių akių.

Vieną rytą, prieš švintant, pasigavau tuščią valtį ir išlipęs plaukiau prie kranto, manydamas girioj kiek pauogauti. Plaukiant man pro vietą, kur ėjo į upę kreivas, gyvulių išmindžiotas takas, pamačiau juo atbėgant du vyrų. Nusigandau išpradžių, nes man rodės, kad jie vejasi mane arba Džimą. Jau pakėliau vairą, kad nusiirns nuo krašto, bet juodu pradėjo šaukties pagelbos. Nieko, girdi, nepadarėm, o žmonės su šunimis mus gaudė. Ir norėjo šokti į valtį.

— Nedarykite to, — patariau jiems, — dar negirdėt, kad vyfis būtų arti. Turite laiko įlyst į krumus ir pribėgti iki upelio, kurs čia netoli įpuola į upę. Briskite vandeniu, o aš ten paimsiu jus į valtį. Nes kitaip šunes suos jūsų pėdas.

Juodu taip ir padarė. Kada jau su jais buvau netoli tropto, išgirdom balsus ir šunų lojimą. Įspėjau, kad priejo iki upelio ir jieško pakraščiais, nors iš musų užkaborio nebuvo jų matyt. Išgirdom, kad sustojo ant upelio kranto, turbūt, pametę pėdsakus, nežinojo ką daryt. Po valandėlės viskas nutilo, — vyfis pasiliovė.

Viens iš tų pabėgėlių buvo septyniadešimtų metų vyras, plikas, žilais usais ir barzda. Ant galvos dėvėjo sunesiotą plačią skrybėlę, apsilvilkęs buvo mėlinais vilnoniais marškiniais, labai suterštais, kelines turėjo sutrintas ir suplyšusias, ant vienos kojos avėjo namų darbo kurpę, o kitą kasžinkur pametė. Tamsiai mėlinus trinityčius, blizgančiais knypkiais, nešė ant peties. Ilgi jų skvernai nusikarė vilkos žemė.

Abudu nešė diktokus audeklinius krepšius, labai ištrintus ir nežinia kuo prikimštus. Tasai antrasis buvo daug jaunesnis, gal koikų trisdešimts metų ir taip pat puikiai apsirėdęs.

Po pusryčių, kada atsigulė ant tropto pradėjome šnekučiuotis, tai pasirodė, kad musų netikėti svečiai visai nepasipazįsta.

— Kas tau atsitiko? — užklausė plikis jaunesniojo.

— Ugi pardavinėjau vaistą dantims šveisti. Vaistas buvo labai geras, nes netik ką dantis nušveisdavo, bet ir nubružindavo kaulo žievutę (emalią). Bet vienoj vietoj truputį per ilgai užtrukau, o kad nematant dumiau iš miesto, sutikau tamstą. Pasakei man, kad ir tavęs jieško, taigi keliavova drauge. Tai ir visa mano pasaka, — o sveikas ką man pasakysi?

— Su manim buvo kitišiški. Surengiau blaivybės misijas, kurios tęsėsi beveik visą savaitę. Moterims tat ypatingai patiko, nes girtuokliams daviau vėjo, kiek tik telpa. Pajamos buvo neperblogiausios: Kas vakaras įplaukdavo po penkis — šešis dolerius, imant nuo asmens po dešimts centų. Vaikai ir nigeriai galėjo lankyties už dyką. Staiga, nežinau nei kaip nei iš kur, pasklydo niekšiškas ir neteisingas gandas, kad aš pats, niekam nematant, mėgstu patraukti iš bonkutės. Šlyrt, prieš švintant, umai prikėlė mane nigeris ir pranešė, kad renkasi prieš mane vyrą, ant arklių ir su šunimis. Neužilgio jie susirinko ir lieps bėgti, o už pusės valandos pradės vyties. Jeigu pagaus, tai čionykščiu papročiu, išteps mane smala ir išvolios plunksnose. Nenorėjau turėti jokio reikalo su tokiais galvijais. Nelaukiau nei pusryčių — edrumas perėjo.

— Klausyk, — tarė antras, — man rodos, mudu galėtume darbuotis išvien. Kaip tau rodos?

— Neesmu tam priešingas. Koks tavo amatas?

— Iš pašaukimo esu zeceris; pardavinėju naujausio išradimo vaistus visokioms ligoms; taipgi esu aktorius — tragikas. Progai atsitikus, užsiminėju mesmerismu ir frenologija; kartais mokinu geografijos ir giesmių, taipgi laikau prakalbas. Galu atlikti visokią darbą, tik ne sunkų. O tamstos kokia sritis?

— Aš daug darbavau medicinoje. Gydau vėžį, paraližą ir kitokias ligas. Moku pranašauti ir da gi teisingai, jei tik kas pakužda man į ausį koki atsitikimė. Taipgi sakau pamokslus ir steigiu misijas.

Valandžiukę visi tylėjome. Staiga jaunesnysis, sunikiai atsidusėjęs, tarė:

— Deja!

— Ko taip aimanuoji? — užklausė plikis.

— Nes man širdis plyšta, kad sulaukiau patekti į tokią netinkamą draugiją, — ir skuduriu pradėjo sluostyti akis.

— O kas tu per viens? Dėlko musų draugija tau netinka? — šiuokšiu pašiepimu užklausė plikis.

(Toliau bus.)

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAU-

NAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. Fabiolė arba Baugėlia katalumbosa. Parašė Kardinolas Wiseman. Vertė Vytautas. Labai grafi apysaka iš pirmutinių krikščionybės amžių. Kaina \$1.00
2. Evoliucija, ne Revoliucija. Parašė Patrimpas. Iš šios knygos galima susipažinti su sociologijos mokslu. Skaitytas ras joje praktiškus nurodymus Lietuvos visuomenės veikėjams. Kaina 35c.
3. Kodėl neini išpašinties? Parašė kun. Aloyzas J. Warol, J. D. Vertė kun. V. D. Didelal. Naudinga knyga. Sumuda visus bedvių argumentus prieš išpašintį. Beiskalinga pasakaiti krikščionam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina 25c.
4. Katriutė. Triveiksmis Dramos Pa veiksmais iš liaudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvato. Vertė A. Vėgėlė. Eilės sudėjo A. Zalvarnis. Labai tinka scenai. Kaina 15c.
5. Užkrečiamųjų —limpamųjų ligų iš plotojimo būdai ir kova su jomis. Parašė Dr. A. L. Graičiūnas. Knyga reikalinga kiekvienam šeiminkui. Ją perskaitęs, žinosi, kaip pasisaugoti nuo daugelio ligų. Kaina 15c.
6. Lietuvių Tautos Memorialas. J. G. brio įduotas tautų kongresui Londono. Labai įdomi knygytė. Pelnas iš šios knygytės eis Lietuvių Informacijos Biurai Paryžiuje. Kaina 10c.
7. Degtinė. Vienaveiksmis scenos vaizdelis. Lenkiškai parašė Kazimierz Goralczyk. Vertė A. Vėgėlė. Tinka blaiviniukų rengiamiesiems vakams. Kaina 10c.
8. Trumpas Katekizmas. Be šito katekizmo angali apsieiti, jei mokini vaikų potėvių. Kaina 10c.
9. Apvarstyk! Atlikusiems misiją paminkėlia. Parengtas iš gerbiamojo Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamokslų. Šita knygytė labai reikalinga visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazimiero pamokslus. Kaina tikait 5c.

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o pranešama kaštuoka metu lik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Merchants Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Sinlija geriausj budę idėjimė pinigų ir lengviausj būdą išimokėjimui morgadžių ar vekselių, pigiau kaip mokant taupimo fondams.

Mes mokame nuomimėms ant visų taupinimo depozitų ir priglėbsime jums įgyti namus.

Pradėk su mums taupimo rekundas ir susipažink.

D. M. GRAHAM, pres.

D. F. GUINAN, Sekr.

R. H. Morgan
Išdirbėjas Keparų, Kakardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpu ir kitų tam panašių dalykų.

Reikalausk Katalikų...
Logo.

R. H. MORGAN

13 N. Main ST.,
SHENANDOAH, PENN'A

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.
UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00
Perviršis ir nepa-

dalyta nauda 460,000.00

Už sudėtus pinigus moka 3-8% nuomimti.

WM. S. McLEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

Lietuviškųjų Svento Kazimiero Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir aegštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliškiojo mokslo, arba ir atskyrim, yra mokinama: muzika, pašymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

FABIOLE,

gari kardinolas Wiseman apysaka.

Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imančioms dangum kaip vieną egzempliorių, sudėdusios didelės mokymais. Gaunama per:

REV. V. VAKVAGIJAUS.

515 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.

Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaina \$2.00, su Persimintu \$2.15

Adresas:

Rev. S. Pautienius, Shenandoah, Pa.

NEBO

su mustukais

Pada ryti Kaip

Turkijoje

10 už 5c

Gaunami visur

CIGARETAI

Geriausi

visam

pasulyje

Tik Sveikam Kunc Sveikas Protas

Visa paslaptis žmogaus sveikatos ir gyvasties tai yra geras kraujas ir sveiki nervai.

Tik turint gerą kraują ir sveikus nervus gali padaryt laiminga savo šeimyną ir mieliausias ypatas, kaip VYRAI teip ir MOTERIS.

TĖMYKITE! Jeigu Tavo kraujas ir nervai nesveiki, jeigu kenti nusilpėjimą, tai gresia pavojus netik visam kūnui bei sveikatai, bet ir protui: dėl to pirmiau iki baises pavojus užpils reikita išgydyti. Tik sveikam kūnui yra sveikas protas. Žmogui būti bei sveiko proto, tai aštin kaip numat.

KAD apsigint nuo panašių nelaimių, apsigint nuo ligos ir būti sveiku bei laimingu, tai sau daugiau gero padarysi, kad kreipsis prie PROFESIONALISKO DAKTARO, Philadelphos M. Kliniko, kuris visada gali suteikti tikrą rody, išgelbėti nuo ligos nelaimių ir pavojus, teipai pataisyt kraują ir išgydyt nervus trumpam laikui: už tai

KAD JEIGU KRAUJAS IR NERVAI NESVEIKI, tai kitos visokios ligos kaip amaras ant žmogaus kūno užpuola, sunaikinant sveikatą, protą ir net gyvastį.

PROFESIONALIS DAKTARAS PH. M. KLINIKO pasiekmingai ir trumpam laikui išgydo: visokias netik sveikatas, bet ir užsėmusias ligas ir net tas, kurias kiti specialistai ir dideli daktarai neįstengė išgydyti.

PASARGA: Jeigu vargina Tave nusilpėjimas, nerfaga ir neturėjimas apetito, skaudėjimas galvos, rankose, kojose, atėnosose, eis nuvargas bei persidirgimas, nesveiki inkstai, išblyškė, turi skilios nubėgimus nuo sauglystės, arba turi paslaptingą užsikrėtusią ligą, nuo peršalimo teipai kossji ir skrepliuoji, sunku ant krutinės ir kvėpuoti ir kitos visokios ligos vargina, tai kaip VYRAI teip lygti ir MOTERYS galite tikėti, kad būsite išgydyti. Jeigu tik atsilauksite lietuviškoj kaubėje susilbiti arba parantant laiškus kasdien. Nėm skirimo kaip toli gyvenat Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje—apturėsite tikrą pagalbą, tik visada reikis įsitęmty adresu arba rašyt TEIP:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

VALANDOS: Nuo 10 iki po 4 piet. Nodėl. nuo 10 iki 3 vakarais Utar. ir Pėl. nuo 6-8.

SKAITYK knygy "DAKTARAS": Ji labai naudinga ir žingeidi VYRAMS ir MOTERIMS. Jau daug tūkstančių egzempliorių, kaip būtų medų, lietuviui išsinešiojo. Knygy "DAKTARAS" kiekvienas gali apturėti, kuris tik prisigs savo aiškiai parasytą adresą ir kelias stampas už prisuntinę Philadelphia M. Klinikai, adresu kaip viršų. Reikalausk dar šiglen dovani.

Wilkes-Barre

Deposit & Savings

BANK,

71 PULASKI SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150,000.00
Perviršis 500,000.00
Depozitai 2,700,000.00

Moka 3-8% nuomimti už sudėtus pinigus.

Banka atidara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu, subatomis nuo 9-12 vidurdienyje ir nuo 7 val.

vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir ietuviškai.

LIETUVISKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 So. Wood St. Chicago, Ill

Pirmame pinigų į Banką užkėtyjimu nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečia procenta ratomis ant metų. Skaitome pinigus į visą dalis avietę pigiai, greitai ir teisingai, o avietmų žemų pinigų mokame, perkame ir pardavome. Pardavome šiltesnes ant visų linijų į kraują ir iš kraujo, teipai skaitas ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banko šaltinis visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir darbe, rada lietuviams visokios atsitikimus ir reikalus ypatinai ir per laiškus. Tik krepšiusi vėdinamė antrašu.

TĖMYKITE LIETUVIAI

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o vėl labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

Jonā Nemeth'a

O kodėl? Nes turį gerą priėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirke laivakortes. Suintimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasulyje.

3 N. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

First National Bank,

PLYMOUTH, PA.
UŽDĖTA 1864.

KAPITOLAS \$100,000.00
Perviršis \$250,000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 8 procentus už sudėtus pinigus.

J. Gabrys.

Lietuvių Tautos Memorijalas

Senovės mitologijos dainos kurios užsilikę yra Lietuvių atmintyje, yra nuotrupos didelių tautinių poemų, pagal jas mes galime spręsti, koksai poetiškas turtas buvo tose poemose.

Lietuvių liaudies poezija yra nepaprastai turtinga, tai Lietuvių literatūra tikroji to žodžio prasme yra dar lopšyje.

Lietuvių liaudies poezija yra neįsivaizduojamas šaltinis augsto poetiško įkvėpimo. Iš šio šaltinio semia ne vien Lietuvių-Lenkų poetas Mickievičius, bet ir Vokiečių poetas, k. a.: Goete, Herder'is ir k.

Lietuvių poezija yra taip turtinga ir įvairi, jog sunku čion yra išskaitinti visus jos rūšis.

Jeigu Lietuvių liaudies poezija yra nepaprastai turtinga, tai Lietuvių literatūra tikroji to žodžio prasme yra dar lopšyje.

Lietuvių tikišinė literatūra užgimė XVI amžyje. Reformacijos metu Prūsų Lietuvoje netrukus ėmė ji smarkiai augti, ačiū kunigų Jezuity raštams. Seniausia knyga, rašyta lietuviškai, yra išleista 1547 m., t. y., katekizmai, versti iš vokiečių kalbos. Iki pradžių XVIII amžiaus Lietuvių literatūroje tėra vien knygos tikiškos, k. a.: Šventojo Rašto vertimai ir maldų knygos. Vienok jau XVIII amž. pasirodė monumentalinis **Duonelaitis** (1714-1780) veikalas: "Metas" — tautiška Lietuvių epopėja. Šitas didis svarbos poetiškas veikalas yra rašytas heksametru nepaprastai lengvu, jis piešia skaisčius ruožais būdą ir papročius Lietuvių XVIII amž.

Nors Mickievičius, didis Lietuvių — Lenkų poetas, rašė lenkiškai, bet tuo pat laiku **D. Poška**, **Daukantas** ir **Valančius**, žemaičių vyskupas, padėjo tvirtus pamatus Lietuvių literatūrai. Jie buvo pirmieji žadintojais tautiško Lietuvių atgimimo. Pirmasai (**D. Poška**) yra parašęs daug originalių eilių ir daug vertės, antrasai (**S. Daukantas**) yra autorium didės svarbos istoriškų veikalų: "Lietuvių Historia" ir "Budas Lietuvių Kalnėnų ir žemaičių. Vyskupas Valančius parašęs yra daug labai svarbių veikalų tikišinio ir svietiško turinio; tarp visų jo veikalų be abejo pirmą jo vietą užima "Žemaičių Vyskupystė", tai yra krikščionybės ir kultūros platinimosi Lietuvoje istorija (nuo 1414 m. iki 19 amž.).

Lietuvių literatūra jau ėmė klestėti ir žymiai plėtoties pradžioje XIX amž., kuomet normališkas jos išsivystymas staiga buvo sustabdytas Rusų valdžios įsikišimu. Ukazų 1864 m. Rusų valdžia uždraudė vartoti Lietuvių rašliavoje lotiškąs raides, o jų vietoje liepė vartoti rusų raides (graždanską). Tasai įsakymas buvo tolygus visiškam Lietuvių spaudos uždraudimui.

Neveizint į šitą didžiausią užmačią, Lietuvių literatūra nebuvo sunaikinta, ji nesiliovė augsti, nors ir sunkiausiose apylostose. Lietuvių spaudiniai (lotiškais raidėmis), uždrausti Rusijos ribose, rado sau prieglaudą Prūsų Lietuvoje. Tilžėje tapo spausdinami Lietuvių laikraščiai ir knygos ir slapta gabenami Lietuvoje (Rusijos).

Daugian, Lietuvių išeiviai Suvienytoje Valstijoje (Amerikoje) ėmė spausdinti Lietuvių laikraščius ir knygas ir juos gabenti tuom pat keliu (kontrabandos) į Lietuvą.

Neveizint į šias labai sunkias sąlygas, Lietuvių literatūra uždraudimo periodu (1864-1904) žymiai išaugo: buvo išleista daug naudingų liaudies knygų, lygiai kaip ir dailiosios literatūros.

Tarp žymiausių šio laiko - tarpio raštininkų turime paminėti **Meironį**, didį gabų poetą, kuris be daugybės lirikos eilių parašė keletą poemų, tarp kurių viena žymiausių: "Tarp skausmų ir garbės".

Sekupasaka (Vaičaitis), vienas mylimiausių Lietuvių poetų, turintis didelį lyrišką talentą, kuris nelaimė nebuvo pilnai išvystytas dėl anksti jį užklupusios mirties. **Vyskupas Baranuskas**, didis poetas, kurio dauguma eilių yra šandie giedama visoje Lietuvoje. Vienu žymiausių jo poetiškų veikalų yra "Anykščių Šilėlis" — tai yra tikras chef - d'oeuvre tautinės Lietuvių epiškosios poezijos.

V. Kudirka užima labai žymią vietą Lietuvių literatūroje. Jis išvertė Lietuvių kalbon daug žymių veikalų, k. a.: "Orleano Mergelė", "Vilius Tellis", "Kainas" ir d. k. Beto įsiaišparasė nemaža ir originalių eilių ir šiaip veikalų, kurių tarpe žymiausia vietą užima jo publicistikos veikalai, k. a.: "Tėvynės Varpai" ir kiti. Patėmytina, jog jis yra autorium tautiškojo Lietuvių Hymno: "Lietuva Tėvyne Musų". Taigi neveizint į nepatogias sąlygas, Lietuvių literatūra nenustojė plėtojusi.

Tarp šios gėdynės rašytojų Lietuvoje pirmą vietą be abejonės priguli **Vidunui**, poetui dramaturgui. Jo muza yra gan varsinaga. Vienu svarbiausių jo veikalų yra trilogija "Probotišų Sešėliai". Šis veikalas nėra dar paskutinis žodis šio nepaprastai talentingo rašytojo.

Šios dienos Lietuvių rašliavoje labai žymią vietą užima **Jakštas**, poetas ir publicistas; didžiūma jo veikalų tilpe jo leidžiamam laikraštyje "Draugija". Pastebėtina, jog Lietuvių literatūroje gan žymią vietą užima moteris, k. a.: **Žemaitė**, **Šatrijos Raganas**, **Lasdynų Pelėda**, **Bitė** - **Petkevičaitė**.

Šiame trumpame ruože negaliu aš išvardyti visų tų, kurie tveria Lietuvių literatūrą. Nors Lietuvių literatūra dar yra lopšyje, sulyginant ją su literatūromis toliau už Lietuvos nužengusių tautų, tačiau ji nėra taip menka, kaip tai stengiasi išrodyti Lietuvių prieštai.

VI.

Lietuvos padėjimas po Rusų valdžia.

Dabartiniam politiškam surėdyme didžiųjų valstijų, mes labai tankiai užmirštam, jog jeigu užtenka ginklų į jėgos ir skaitliaus didumo, idant užkariauti šalį ir įseigti tenai savo vėluvą, susiliejamas vienok vienos tautos su kita yra nepaprastai sunkus, jeigu visai negalimas. Galima vienu plunksnos brūkšniu išbraukti tautos vardą iš pasaulio žemlapio, bet niekuomet nieks neišplės iš jos širdies meilės prigimtos šalies, jos kalbos, būdo ir papročius.

Lietuva nors suskaldyta ir išardyta, neveizint į didžiausius persekiojimus, užlaikė visybę savo kalbą, literatūrą, istoriją, žodžiu sakant, visą, kas yra jos garbe ir kas ją skiria nuo kitų tautų. Ji nori išlaikyti šį šventą, nuo bočių paveldėtą turtą, ji nori jį perduoti savo ainiams. Ji žino, jog tautos, kaip vienatės, turi likimo paskirtą dalį įeiti į bendrą žmonijos turtą ir jį stengiasi visomis savo jėgomis šį savo pašaukimą išpildyti. Šisai darbas juo sunkesnis yra, jog Lietuva, padalyta tarp Rusijos ir Vokiečių, negali aprieikšti savo tautiškos vienybės. Kiekvienas apsieikštinias tautiškos gyvybės yra žiauriai persekiojamas. Tokioms sąlygoms esant, negalima užlaikyti savo tautiško individuališkumo. (Toliau bus)

Sergančioms Moterims!

Jeigu kenti baltomis ant drapanų, nupulimū motės, esi nevaisinga, turi skausmingus periodus, reumaizmą ir t. t., mėgink mano naminių gydymą, kuriu išsilydysi namie, — ir visai pigiai. Tuojau rašyk, aprašydama savo skausmus ir indėk 2 c. markę atsakymui.

MRS. A. S. HON

Box 2, SOUTH BEND, IND.

Trumpiausias, prieinamiausias ir tinkamiausias parapijos vakų mokiniui

Trumpas Katekizmas

Parasė Kun. J. D.

gautama "Saltiesio" Seimuose ir kituose Knygynuose

NICK GOODWIN

Išdirbėjas Unijos Cigarų Birutė 10 c. Long Havana filler Organized Labor 10 c. C. and E. 1. 10 c. Spanish long Miners Best 5 c. arti C. & S. Stot., Westville, Ill.

Jei Žinotum,

koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados intum

Borden's pieną

BORDEN'S MILK

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklu draugystem, o y-patingai: karkardų guzikų metalu, anamelotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, vėliavų ir karunu. Man pavestus darbus atlieku artistškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

DR. A. YUŠKA

Lietuvis Gydytojas

1749 So. Halsted St.

Ant kampo 18-os gatv.

Chicago, Ill.

Telefonas: Canal 2118

COALTON

Randolph Co., W. Va.

Geriausias anglių ir koksų miestas Amerikoje. Geriausios anglys pikeriams ir ant mašinų kasimo. Durtos lubos, geras klimatas, šešios pėdos anglių. Nėra dulkų, nėra gazų. Mainieriai lieka turtingais. Elektrikos šviesos, miesto vanduo, bažnyčios, mokyklos ir svetainės kuogeriausios

Davis Colliery Company

COALTON

Randolph Co., W. Va.

OTTO E. NEWMAN

Drapanų Kratuvė

101 E. Main St., Danville, Ill.

Mūsų lietuvišką ipardavėjai visada maloniai patarnaus ir viską paaišins Jums uždyka.

Atėik ir pasipašink su jais.

TAUPINDAMI PINIGUS

AR TĖMIJATE STIPRUMĄ BANKOS?

Šita Banka yra

PO KONTROLE ILLINOJAUS VALSTIJOS

Jos viršininkai žinomi, gerai išsilavinę ir gerai finansiskai stovinti biznieriui.

MUSŲ PRINCIPAI:

Visuotinas Sargumas, Užganėdingas atlikimas dalyko, Mandagus apsejimas.

Parduodame laivokortes, siunčiame pinigus į kraują, etc. Mokame 3 nuosimti. Galima taupinimą pradėti nuo \$1.00 ir daugiau. Pinigus galima atsiimti kada nori.

Central Manufacturing District

BANK

1112 West 35th Street, Netoli Morgan St. Sukalbama Lietuviškai

Prano Burbos Hotelis

Edwardsville, Pa.

456-458 Main St. Abu Telefonai

Pra iešu garbingiems savo tautiečiams, kad užlaikau puikiausią Lietuvišką Hotelį visoje aplinkinėje. Viskas yra įtaisyta kuopuikiausiosios elektrikos šviesos, šil tas vanduo ir kiti parankumai. Turiu įtaises puikę svetainę, kur draugijos gali rengt. Bilius, Teatrus ir t. t. nes scena labai gerai įtaisyta; taipgi turiu įtaises pulruimį, kur galima graijiti boles. Prie to, užlaikau ir graborystę ir tlieku visus reikalus kuogeriausiai. Kviečiu lietuvius apsilankyti pas mane, o aš visame Jums patarnausiu kuoširdingiausiai ir duosiu visokią rodą uždyka.

Su pagarba Pranas Burba, Savininkas.

DR. S. BROWSTEIN

Valandos: 1 — 3 popiet ir 6 — 8 vakare.

Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.

Telefonas 116, Westville, Ill.

THE FIRST NATIONAL BANK

WESTVILLE, ILL.

Mes kviečiame tamstą čia atsilankyti, o mandagus patarnavimas yra užtikrintas. Siunčiame pinigus į užrubež kuogeriausiai. Už depozitus mokame 3 nuosimčius metams.

A. L. SOMERS, Kasininkas.

T. LUCAS

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Čia gausi geriausias šėverykus ir visokius vyrų ir moterų apredalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausiai.

WESTVILLE, ILLINOIS.

BURNA,

gerklė, dantis, nosis ir kitos dalys kuno sekasi užlaikyti švarame ir sveikatoj — reikia tik kasdien vartoti

Severos Antisopsoli

(Severa's Antisopsol)

Mazgok juo, plauk juo, smirkšk, šlakstyk. Knygelė apvyniota aplinkui kiekvieną bonkelį pareiškia viską. Kaina 25 centai.

INKSTAI

abai lengvai sekasi užlaikyti tvarkoj jaknas prideramame stovyje, apsaugoti nuo skaudėjimo stėnose ir galvos kvailimo, vartojant

Severos Vaistą nuo Inkstu ir Jaknų

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

Kaina 50 c. ir \$1.00

Pirk Severos artimiausioj aptiekoj. Jei jų ten negautum, parsiisizd nktiesiog nuo mūsų

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

FRIZIERIUS.

Pranešu, visoms Lietuviškoms Draugijoms, kurios rengia kokius nors perstatymus-teatrus, kad reikalaujamos tinkamų artistams papuošalų ir jų aptaisymui kreiptumites pas mane. Aš visą tą atlieku atsakančiausiai, greitai ir pigiai. Neįsiekokit svetimaudžių. Švąs, pas sąvą, o patarnavimas kuogeriausias.

A. Saldukas, 4617 So. Hermitage ave. Chicago, Ill.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu \$165.000.00.

Šitoji Banka prižiurioma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, Iždininkas.

Mandagus patarnavimas.

LOTAI! PIGUS LOTAI!

Nemokėk randos! Įgyk savo locną namą. Mes parduodame lotus tarp 63-jos ir 69-os gatvių ir Western Kedzie aves., apie 10 minučių pajėjus nuo Lietuvių Šv. Kazimiero Vienoyno. Gera karų transportacija. Lengvos išlygos.

Pirk dabar, nes lotų kainos greitai pakils.

Pioneer Real Estate Co. 3137 W. 63rd St., Cor. Troy St. CHICAGO, ILL.

ISGYDYTAS iš 10 METINES RUPTUROS

John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsaoko atsitikimą, kuris visus užinteresuos.

Perejo keturi metai Apriliuje š. m. kada atsišaukiau pas Daktarą O'Malley'į Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegale galėjau baigti savo darbą. Gydytojai, kurie mane prieš tai gydė: jog tai didelė kvailystė mislinti, jog Ruptura duosis išgydinti be operacijos (aš esmiu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštyje Berwick, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė, jog išgydys mane iš kentėjimų, bet nenorėjau jį tai įtikėti.

O dabar nežinan kaip išreikšti savo dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenėsiuju jokį diržą, norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkauju Dieviui, o po tam Daktarui O'Malley.

Dirželiai niekadus neišgydys Rupturos. Koznas vyras, moterė ar kudikis gali būti išgydyti nuo Rupturos (kuilo) be skausmo ir periskados per mano Kemiklą-Elektro Methodą. Aš esmi vienatinis Specialistas ir galiu garantuoti jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypatų persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs, atsiųsk 2c. markę, o gausi knygutę su abrozėliais aprašant mano bndą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėti, tai duosiu ant išmokesčio. Prekę užganėdinanti.

Prisiųsk pačtinę markę už 2c., o aptursi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką.

DR. ALEX. O'MALLEY

158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. Čia rašoma ir kalbama lietuviškai ir lenkiškai.

VIETINĖS ŽINIOS.

Ižadų atnaujinimas.

Šv. Kazimiere, 4 kovo, septynios gyvenančios Chicagoje šv. Kazimiero Seseris iškilmingai atnaujino paklusnumo, neturto ir skaitstybės įžadus. Prisiekę priėmė J. M. antvyskupio J. E. Quigley įgaliotinis, kun. A. Kaupas. Tinkamą pamokslą pasakė kun. F. B. Sėrafinas. Kitur gyvenančios Seseris irgi padarė taip.

Ir vėl nauja gėlėle papuošė mūsų sceną!

Nedėlioje Kovo 2 dieną, salėje "Columbia" buvo statomas naujas veikalas "Našlaičiai". Yra tai triveiksmė drama, parašyta "Jauimo Ratelio" nario, p. J. J. Zolpo, kurią ir suvaidino to paties ratelio nariai, dalyvaujant pačiam autoriui, p. J. J. Zolpui, kuris yra jau nemažai atsižymėjęs tarp chiegiečių artistų-mėgėjų. Yra tai veikalas, kuris, manau, bus priskaitytas prie rimtesniųjų mūsų veikalų. Pradžioje autorius labai gražiai nušė lietuvių-kaimiečių kiemą ir visus jo apsiejimus. Toliau parodyta vargingo našlaičių gyvenimas ir vėjavaičių dvarponių, kurie tukstančiais leidžia pinigų girtuokliams ir paleistuvams. Taip pat gražiai nupieštas gailėstingumas vienos dvarponės-našlės ir žiaurumas josios sunaus. Veikalas gana gyvas ir užimantis.

Artistai-mėgėjai savo roles atliko gana gerai. Ypač pažymėtini šie asmenys: p. J. J. Zolpas, p. Z. Laurinavičius, p. A. M. Barčius, Izabelė Aleksandravičaitė ir kiti. Svečių buvo pilna salė.

Gaila, kad publika nemoka suprasti veikalo. Negali (taip man rodo, nes vietoje, kur apsiereikia drama juokiasi) atskirti dramos nuo komedijos, per ką kenkia artistams ir kitiems žiūrėtojams. Nors prieš lošimą buvo prašyta, kad užsilaukytų ramiai, bet ir tas negelbėjo. Taip pat motinos prisineša mažų vaikų, kuriuos rikdo salėje taip, kad negali nei girdėti ką artistai kalba. Jeigu negali palikti vaiko namie, tad verčiau visai neiti teatru, nei ką atėjus nei pati nieko nepamatai ir kitiems dar kenki.

Po lošimo p. J. J. Zolpui buvo išteiktas gyvų gėlių buketas, kurio jis pilnai užsitarnavo. Jeigu gerbiama, tai artistas ir toliau taip darbuosis mūsų scenoje, galima spėti, jog užpelnys sau nevystantį garbę vainiką!

Pranulis.

D-ro Graičiuno paskaita
Roseland'e.

Pracitą sekmadienį Visų Šventųjų svetainėje Roseland'e d-ras A. L. Graičiunas laikė paskaitą. Apie 4 valandą popietį ir bažnyčios svetainėje susirinko apie 200 žmonių. Daugiau sunku buvo tikėtis, nes lauke buvo begalo šalta. Daktaras

kalbėjo apie gyvūsius reikalus: apie priežastis apleidimo tėvynės, apie čionykštį gyvenimą ir tt. Žmonės užsilaukė romiai ir klausėsi su didžiausia atida. Kiekvienas išsinešė iš svetainės daug naudingų minčių.

Kun. Ežerskis sužeistas.

Pracitą ketvirtadienį, 27 vasario, kun. A. Ežerskis, klebonas lietuvių parapijos Cicero, Ill., išlipęs iš karo, norėjo pereiti skersai gatvės. Bet čia užvažiavo ant jo Nacional Register Co. agentas su automobiliu ir taip sustrenkė vieną koją, kad dabar kun. Ež. negali nei paėiti. Pracitą sekmadienį pa maldas laikė už jį kun. K. Zaikauskas.

Fabrikantas reikalauja kolektoariaus. Gera alga geram vyrui. Paliudijimai ir atsakomybė reikalaujama.

A. J. Baldwin,
938 Penn.
Reding, Pa.

200 Giedotojų! CHORAS! 200 Giedotojų!

Vargonininkų Sąjungos Kuopa Parengė

KONCERTA

Isteigimui Muzikališko Knygyno

Nedėlioje, 9 Kovo March 1913

SZVENTO JURGIO SVETAINEJE

AUBURN AVE ir 32nd PLACE

STATOMA DIDELE

"KANTATA" 7 Žodžiai Išganytojaus nuo Kryžiaus

Muzika Garsaus Paryžiaus Konservatorijos Prof. Teod. Dubois'o

Sulietuvino KUN. F. B. SERAFINAS

SOLISTAI: p-nia M. Janušauskienė, Sopranas; p. V. Daukša, Tenoras; p. J. Charžauskas, Baritonas.

Chorą veda p. A. POCIUS

Pradžią lygiai 8 valandą vakare

Ižanga 35 c., 50 c. ir auščiau.

Širdingai užkviečia KOMITETAS

DR. M. STUPNICKIS

Priėmimo valandos: nuo 8 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare

3109 SO. MORGAN ST., Telephoneas YARDS 5032

CHICAGO, ILLINOIS

DR. L. S. ŠUMOWSKIS

pasekmingai gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas

Lincoln ave & 12th St., Tel. North Chicago 968

North Chicago, Ill.

JUOZAS LEŠČINSKIS

SENIAUSIA PIRMOS RŪŠIES APIEKA

visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užrubežiniu vaistu. Receptus išpildo kuopuikliais pigiausiomis kainomis ant BRIDGEPORTO

3315 Morgan Street, Chicago, Ill. Telephoneas Yards 709

FRED F. KLEKER

FOTOGRAFISTAS

Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.

Patariam čia nusilim savo Fotografijas

1645 W. 47-th St., Chicago Telephoneas Yards 285

A. F. POŠKA

Pirmos Rūšies Lietuviška Aptieka. Pigiausios gyduolės!

3121 Morgan Street, Chicago, Illinois

Telefonas Yards 695.

50.000 Katalogų DYKAI!

Prisijauk už 3c stampa, o apturėsi didžiausią lietuvišką katalogą KATALOGĄ LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių aukso ir sidabro daiktų. Siunčiam ir visas dalis svieto. Mūsų katalogas perstatė didžiausią Aukso ir Sidabro Daiktų Kratu, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis katalogas turi rasti kiekvieno lietuvių stubog, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų.

Reikalaukite tuojau.

J.P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

V. J. Stankunas

geriausia atlieka visokius fotografijų darbus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas tautietį!

3452 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

KAIP PAGERINTI BUVI?

Broli Darbininke:

Netikėtai, kurie tau stengiasi įkalbėti, buk sunaikinęs Kapitalą paversi šitą Ašarų Pakalnę į Rojų. Tas neteisėb! Be kapitalo nieko nėra. Jei nori sau gyvenimą palengvinti, turi žinoti kaip sunkiai uždirbtą pinigą sunaudoti, o tą sužinosi užklaudamas

Wards Peak Mining and Milling Co.

140 Nassau Str. NEW YORK, N. Y.

Rašyk tuojau.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del viru. Knyga ta prastai, suprastai žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užuodijama kraują arba spili, nubiegina sieklas, patroitus styribe, pūklus ir kitus išmetimus, negromulavima, patroitus styribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai įgautas lygas, strictura ir vyasa vyrų lygas, gal būti išgydomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygja.

Ta dykai įgautas kraują, pasakius juma kodėl jua kentat ir kaip gauti galutinai išgydyti. Knyga ta yra krantvė žinios, katrus ture žinoti kožas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parakita par Daktara, katras atsydave ilgo laika tyrimajima tu, specialiaus lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vvasi dykai, užmokam už paco, ing užpėcėta konverta. Nes usk nekoin pinigų, tylė parakit sava varda, ir adresa ant žemias paduotū kuponū, katru siusk mama sendena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOE LISTER & CO., 1. 905 22 Fith Avenue, Chicago

Geolinas Tamiatas: Pagar Tamiatas priklaideima, al norieju jog Tamiata prisistatū man vvasi dykai vena jua knyga del viru.

Vardas.....

Adresas.....

Steilas.....

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTA!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyuoja Vienatinė Didžiausia LIETUVIŠKA APIEKA

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vventautius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APIEKA savo šgy metu prititumo išrado daugybę specialiausių gyduolių, sutaisyti iš žvėziausių ir geriančių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytos.....	1.00	Nuo galvos skaudėjimo.....	10c.
Gyvasies Balaunas.....	75	Nuo kuoju nuospaudų.....	10c.
Nervų Stiprinimas.....	1.00	Nuo dantų gelimo.....	10c.
Vaisios Del Viru.....	50c.	Nuo peršalimo.....	10c.
Kraujo Stiprinimas.....	50c.	Nuo plaukų slinėjimo.....	50c.
Nuo kono.....	50c.	Nuo plaukų žilimo.....	50c.
Nuo gerklės skaudėjimo.....	25c.	Nuo Reumatizmo.....	50c.
Skilvinės priekos.....	10c.	Nuo lytių ligų.....	50c.
Fugilios del kopu.....	25c.	Nuo duslio.....	1.00
Blaukių naikintojas.....	10c.	Nuo kirmėlių.....	25c.
Anastarinas plovimas.....	10c.	Antiseptikas motims.....	25c.
Del išvarymo soliterio.....	2.00	Nuo viduriavimo.....	25c.
Antiseptikas vaikams.....	25c.	Kastorija del vaiku.....	10c.
Nuo kuoju pratatavimo.....	25c.	Proklos del dantų.....	25c.
Gydanti mosis.....	50c.	Karpų naikintojas.....	10c.
Antiseptikas motims.....	25c.		
Gumbo laiai.....	50c.		

Specialiausia Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynieros t.t.

Taip pat iš Lietuvos pagabtos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žinomy vartojamos.

Reikalaukite prisistūmto katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningai ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jua sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvišką Aptieką.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,

229 Bedford Avenue, Kampas North 4to gatvės Brooklyn, N. Y.

REKOMENDUOJAME MUSU NAUJĄ AUKSINI 23 AKMENU GELŽKELIO LAIKRODŽIŲ.

Auksiniai, panašumoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamu "Accuratus" laikrodžiu tikrai už \$5.75 žedna. Tie gražūs laikrodžiai puikiai išrežyti, dubeltavi lukštai, gerai laika rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, garantuoti ant 30 metų. Tikrai gražūs laikrodžiai, ne gėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą džiogėroli, tai štai mūsų pasiūlymas: Mēs nusisime šitą laikrodį kiekvienam C. O. D. už \$5.75 ir ekspreso kaštus del peržiūrėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. Mēs riskuojame viską. Auksinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

IŠGYDAU ! 5 DIENAS

VARICOCELE IR HYDROCELE, VISAI BE PEILIO

Aš noriu išgydyti kiekvieną vyrą nuo Varicocele, Strikturos, Užkrečiamų kraujo nuodų, Nervinės negalios, Hydrocele ir vntingų vyrų ligų. Tas pasilidimas atvėrus vienu, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos; noriu kitų gydytiems žmonėms parodyti, kad aš vartuju vienintelį būdą, kuriuom tikrai ir ant visados išgydau. Atėik i mano ofisą ir pasitarkite su manim draugai! Kalbi visoms kalboms. Gausi seriusus patarimus ir pasinaudos iš mano 15 metų patyrimo sodyme. Aš tau parodysiu, kaip buti išgydomu.

Tikrai išgydau Skilvio, Plaučių, Kepenų ir Inkstų Nesveikumus.

Nemokėk už neisgydytą. Neisgydo - nemokėk!

Slaptos Vyrų Ligos

Pradutytas Vyrų Ligos, Ligos Kepenų ir Inkstų, Nerviška negali, Silpnumas, Pradutytas pablogas, Nuovargis, Kraujo užuodijimas, slaptos bėgimas.

Plaučiai

Dumplys, Bronchitas, Kėpvė, nuo ligos išgydomas visais, mano vėliausia metoda.

Roda Donovan!

Kalbu Lietuviškai.

Kraujo Užnuodymas

Ir visos odos ligos kaip Snuozas, Piktai Eiderėnis, Sunvėris, Patinimas gydas, Nalkinanti nubėgimai, Išnėsinėjusios ligos.

Moterų Ligos

Vidurių ligos, Škaumai strėnos, Baltosios tekėjimas ir kitos ligos išgydomos visais. Žarnos, išsėtinėjusios ir nerviškos moterų ligos išgydomos.

Ištyrimas dykai

Visiško išgydymo vii gėdila. Tave išgydysiu visai jei pavesi man save gydyti. Mano preke žema ir vienas tikintis. Atėik šitdien ir pasitark su man.

Dr. ZINS, 183 No. CLARK STR. CHICAGO

Valandos: nuo 8 ryto iki vakaro. Nedėliomis nuo 8 ryto iki popiet.

JUOZAS CEPANONIS

LIETUVIS AGENTAS.

Parduodu laivakortes ir siunčiu Pinigus į Visas Dalis Svieto greitai pigiai ir teisingai. Apsaugo visokius daiktus nuo ugnies. Vėda visokias provas ir išdirba visokius dokumentus kaip čia Amerikoje taip ir Rusijoje, Vokietijoje ir Austrijoje. Turėdami reikalą visada kreipkitės pas savo tautietį, o busite užgandinti.

JUOZAS ČEPANONIS,

32 Slocum Street, Edwardsville, Pa.

Tel. Bell 9137-J.

EDMUNDO STEPONAICIO RAŠTAI

Pilnas posmertinis eiliu ir prozos rinkinys, jau atspausťas.

Kaina tik \$1.00

Tuos, mus jaunučio poetas, poezijos žiedus, galima gauti pas:

AL. STEPONAITIS,

745 Glenmore ave., Brooklyn, N. Y.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN

BANKING ASSOCIATION

IKURTA 1867 M.

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradėdam nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėjus ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakaras nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NUO STRAUNŲ SKAUDĖJIMO, DEGI-MO KRUTINĖJE, GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS, UŽSICALDYMO, NEURALGIJOS, NUGERKĖS, SKAUDĖJIMO.

ŽMIJCZNIK

MESLUNGIO SKAUSMO KRU-TINĖJE NUO PATRUKIMO AZMA ARBA DUSULIO STYVUMO SPRANDO SKAUDĖJIMO SANKUSO POKY IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užšėtinėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė ligonbutiai, arba pasilpingomis ligomis, aprašyti maa savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be nėsėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko pasilpti kaip ant išpažinties). Uždar nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mesliai suteiksian rodą ir prisijausi geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laikus etadiu pas mane pridedant vėgados 2c. markę ant atakymo, nes kitai negausit atakymo. - Teipgi mēs reikalaujame gerų agentų kiekvienam dideliam mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždar duodame kuogeriausl.

Rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas stornikas teipgi privalytų užlaikyti visada mūsų paklias Lietuviškas gyduoles savo stornose ant pardavimo, kad mūsų tautietiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovana kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Stornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mēs gvarantuojame. Rašykite po antraštę:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Tikras Lietuvis Daktaras ir Chirurgas Philadelphiajio.

Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Jis yra pabūgęs daktarišką mokslo Indiano Universitete, buvo miestavuo daktaru, kur praktikavojo po dispensars mieste Indianapolis, Ind. Paskui specialiajai mokinėsi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Po įėjimui didžio daktaro mokslo, Dr. Stankus įrengė savo locn namų mieste Philadelphiajio, kur prima visokius ligonius del gydymo ir darymo operacijų. Visi, kurie turėjo operacijas ir gydys, likos užgandinti ir dėkingi. Jeigu kas peikia daktarą Ig. Stanku, tai tas žmogus yra užvydėtojas arba koksl valkata tarnaujantis pas kokius apgavikus daktarus.

Daugybės padėkavonų. Kellos čionai talpinasi.

Malonus daktaras Ig. Stankus, jua gyduoles atėdė man didžiausią naudą, už ką aš rinu širdingą aciu ir platintu jua varda tarpe savo pažystamų ir giminių. Juozapas Vol. Kavėlis, 311 Antelope st., St. Louis, Mo.

Is Canados rašo taip: Aš, Motiejus Pranas, širdingai dėkauju daktarui Ig. Stankui už išgydymą mano suvėrinę ligos. Prie 5 daktarų kreipinai Canadoj ir daug pinigų paleidau, bet negalėjau manų išgydyti. O kaip, gy- naujaujant daktarą Ig. Stanku ir li- mane išgydė nuo pirmo prietvinkto gyduoliu. Jitais aciu ir šitadiu savo pareikėla (fotografiją) vietoje padėkavonės už išgydymą. P. O. Barnett, B. C. Canada.

A. J. Anskaitis, 511 Railroad ave., Brooklyn, N. Y. Išreikšiu savo širdingą padėkavonę Dr. Ig. Stankui už išgydymą nuo skaudėjimo pedų, skaudėjimo po krutines ir skaus- kėpvavimo. Da turis koviū, bet ir tas daug kėtv užuodijus mano pirmą.

Tos visos padėkavonės yra lėdotos su davėjimu pačių pacientų.

PASARGA.

Jamalykite gerai, jeigu daktaras pats gali perkaityti jua laiką ir pats gali su ju- mie susitvarkyti, tai geriausia gali išgydyti negu tie daktarai, kurie jua kalbos visada mē- pranta. Nepaigaukite, oia tenai lietuviško daktaro tuose institutuose ir Klinikose, ku- rie garantini po laikraščius. O jeigu koks berniukas išmėtinė tenai jua lietuvišką kal- bę tokiam daktarui, tai, užsirašė, tad toks tenai yra ir gydymas. Ties institutais ir Klinikos užlaiko susidėję berniukai ir ir pas juos neina geras daktaras tarnauti. Mano širdingas patarimas: jeigu nenorėgydyti pas lietuvišką daktarą, tai paimk koki žmogų, kuris suvėdė gerai angliškai, ir suvėd su juo pas gerą daktarą savo miestely, o apturėti tenai tikrą pagelbą. O jei norite galite atsiųskti ir pas mane. Aš teipgi paduotū Jamsai tei- singą daktarišką pagelbą. Bėdus as gydam dovanai

Nepamirškite ofiso ir rezidentijos adreso. Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laišku savo adresu.

Dr. Ignatius Stankus

1210 SO. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Ofiso : Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietu nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 9. Valandos : Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.